

# **Metropolitní policie v podmínkách České republiky**

Metropolitan Police in the Czech Republic

Bc. Martin Kadlec

---

Diplomová práce  
2011



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně  
Fakulta aplikované informatiky

---

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně  
Fakulta aplikované informatiky  
akademický rok: 2010/2011

## **ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE**

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Martin KADLEC**  
Osobní číslo: **A09735**  
Studijní program: **N 3902 Inženýrská informatika**  
Studijní obor: **Bezpečnostní technologie, systémy a management**

Téma práce: **Metropolitní policie v podmínkách České republiky**

Zásady pro vypracování:

1. **Zhodnoťte současný stav ochrany veřejného pořádku v ČR.**
2. **Stanovte výhody a nevýhody současného stavu v udržování veřejného pořádku.**
3. **Analyzujte vybrané metropolitní policie v zahraničí.**
4. **Zhodnoťte možnost a navrhnete způsob zavedení metropolitní policie v ČR.**
5. **Analyzujte klady a zápory zavedení metropolitní policie v ČR.**

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

1. Černý, J., Ivanka, J. **Systemizace bezpečnostního průmyslu**. Zlín : UTB, 2004.
2. Macek, P., Uhlíř, J. **Dějiny obecních policíí**. 1. díl. Praha : Police History, 2004.
3. Kovárník, L. **Policejní akce**. Praha : PA ČR, 2009.
4. Brabec, F. **Technologie detektivní činnosti**. Zlín : UTB 2009.
5. Pikna, B. **Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v evropském právu**. Praha : Linde, 2007.
6. Macek, P., Uhlíř, J. **Dějiny policie a četnictva**. 2. díl. Praha : Police History, 2002.
7. Eichler, J. **Mezinárodní bezpečnost v době globalizace**. Praha : Portál, 2009.

Vedoucí diplomové práce:

**doc. Ing. Luděk Lukáš, CSc.**

Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání diplomové práce:

**25. února 2011**

Termín odevzdání diplomové práce:

**27. května 2011**

Ve Zlíně dne 25. února 2011

  
prof. Ing. Vladimír Vašek, CSc.  
*děkan*



  
doc. RNDr. Vojtěch Kresálek, CSc.  
*ředitel ústavu*

## **ABSTRAKT**

Cílem práce je zhodnotit výhody a nevýhody současného stavu ochrany veřejného pořádku v České republice. Zmínit stav v zahraničí a v minulosti České republiky. Zhodnotit zda je možno v podmínkách České republiky zavést model metropolitní policie. Vyhodnotit výhody a nevýhody zavedení metropolitní policie.

Klíčová slova:

Metropolitní policie, veřejný pořádek, bezpečnost, Policie České republiky, Obecní a Městská policie, struktura, řízení, výhody a nevýhody.

## **ABSTRACT**

The aim is to assess the advantages and disadvantages of the current state of public policy in the Czech Republic. Mention status abroad and in the past of the Czech Republic. Evaluate whether it is possible in the Czech Republic to establish a model metropolitan police. Evaluate the advantages and disadvantages of the introduction of the Metropolitan Police.

Keywords:

Metropolitan police, public order, security, the Czech Police, Municipal and Metropolitan Police, structure, procedure, advantages and disadvantages.

## Poděkování

Tato diplomová práce začala vznikat na začátku měsíce září roku 2010, kdy jsem hovořil s mým kolegou Bc. Petrem Maňákem o současné situaci u Policie České republiky a padlo zde i téma metropolitní policie. Tímto mu děkuji za nalezení zajímavého tématu. Dále musím poděkovat panu doc. Ing. Ludřku Lukášovi, CSc., který mi toto téma přijal a umožnil mi ho zpracovat. Období podzimu roku 2010 bylo ve znamení vládních škrťů a tedy snižování výdajů v každé oblasti. Snad nejvíce se mělo dotknout resortu Ministerstva vnitra, který měl snížit rozpočet o 8,3 miliardy korun. Spolu s těmito úsporami se stalo aktuálním i staronové téma metropolitní policie, kterým se chci zabývat.

**Prohlašuji, že**

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

**Prohlašuji,**

- že jsem na diplomové práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně dne 15. května 2011

.....  
podpis diplomanta

**OBSAH**

<b>ÚVOD .....</b>	<b>9</b>
<b>I TEORETICKÁ ČÁST .....</b>	<b>10</b>
<b>1 SOUČASNÝ STAV OCHRANY VEŘEJNÉHO POŘÁDKU V ČR.....</b>	<b>11</b>
1.1 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY .....	12
1.2 OBECNÍ A MĚSTSKÁ POLICIE.....	14
1.3 SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ AGENTURY A SLUŽBY.....	15
1.4 STATISTICKÝ POHLED NA OCHRANU VEŘEJNÉHO POŘÁDKU .....	16
<b>2 ZHODNOCENÍ VÝHOD A NEVÝHOD SOUČASNÉHO STAVU .....</b>	<b>19</b>
2.1 VÝHODY SOUČASNÉHO STAVU.....	19
2.2 NEVÝHODY SOUČASNÉHO STAVU.....	20
2.2.1 Policie České republiky .....	20
2.2.2 Městská a obecní policie .....	22
2.2.3 Soukromé bezpečnostní agentury .....	23
2.3 NÁZORY VEŘEJNOSTI A POLITIKŮ NA METROPOLITNÍ POLICII.....	24
2.3.1 Názor Rudolfa Blažka – pražského radního .....	24
2.3.2 Názory Miroslav Stejskala – ředitele strážníků v Praze, Rudolfa Blažka – pražského radního a Pavla Vetešníka – právníka a tvůrce návrhu zákona o metropolitní policii pro Prahu .....	25
2.3.3 Názor JUDr. Milana Štěpánka – předsedy Nezávislého odborového svazu Policie České republiky.....	26
2.3.4 Názor Karla Škrabala - redaktora MF DNES .....	27
2.3.5 Názor Zdeňka Maršíčka – stínového ministra KSČM pro resort ministra vnitra .....	27
2.3.6 Názory Pavla Béma – pražského primátora, Petra Želáska – pražského policejního ředitele a Ivana Bílka – náměstka policejního prezidenta .....	28
2.3.7 Názory JUDr. Milana Štěpánka – předsedy Nezávislého odborového svazu Policie České republiky, Romana Onderky – primátora města Brna a Pavla Rödla – primátora města Plzně.....	29
2.4 SHRNUÍ .....	30
<b>3 METROPOLITNÍ POLICIE V ZAHRANIČÍ A V HISTORII ČESKÉ REPUBLIKY .....</b>	<b>31</b>
3.1 METROPOLITNÍ POLICIE V ZAHRANIČÍ.....	31
3.1.1 Velká Británie, Londýn – Metropolitan police service.....	32
3.1.2 Indie, Bombaj - Mumbai police .....	32
3.1.3 Japonsko, Tokio – Keishichō .....	34
3.1.4 USA, Columbie, Washington DC – Metropolitan police Department of the district Columbia .....	35
3.1.5 USA, Dallas - Dallas Police Department.....	36
3.2 PRVOPOČÁTKY METROPOLITNÍ POLICIE V ČESKÉ REPUBLICE .....	37
3.2.1 Vznik Policie České republiky a obecní policie ve zkratce.....	37

3.2.2	Období první republiky od roku 1918 do roku 1939 podrobněji.....	38
3.2.3	Období druhé světové války a Protektorátu Čechy a Morava od roku 1939 do roku 1945 podrobněji .....	41
3.3	SHRNUTÍ .....	45
<b>II</b>	<b>PRAKTICKÁ ČÁST.....</b>	<b>46</b>
<b>4</b>	<b>VZNIK METROPOLITNÍ POLICIE V ČESKÉ REPUBLICE .....</b>	<b>47</b>
4.1	ZPŮSOB VZNIKU METROPOLITNÍ POLICIE.....	47
4.2	PRÁVNÍ ZÁKLAD, PŮSOBNOST A STRUKTURA METROPOLITNÍ POLICIE.....	48
4.2.1	Věcná působnost a oprávnění příslušníků .....	48
4.2.2	Teritoriální působnost .....	49
4.2.3	Forma služebního poměru příslušníků.....	50
4.2.4	Struktura a podřízenost příslušníků a metropolitní policie .....	50
4.3	PŘEVOD LIDÍ, MAJETKU A MATERIÁLU.....	55
4.4	DŮVODY VZNIKU .....	55
4.4.1	Zlepšení ochrany veřejného pořádku.....	56
4.4.2	Finanční důvody.....	56
4.4.3	Personální důvody.....	56
<b>5</b>	<b>ZHODNOCENÍ NOVÉHO STAVU .....</b>	<b>58</b>
5.1	VÝHODY .....	58
5.2	NEVÝHODY .....	59
5.3	SHRNUTÍ .....	59
	<b>ZÁVĚR .....</b>	<b>60</b>
	<b>ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ.....</b>	<b>61</b>
	<b>SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....</b>	<b>62</b>
	<b>SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....</b>	<b>65</b>
	<b>SEZNAM OBRÁZKŮ.....</b>	<b>66</b>
	<b>SEZNAM TABULEK .....</b>	<b>67</b>
	<b>SEZNAM PŘÍLOH .....</b>	<b>68</b>



## ÚVOD

Cílem této diplomové práce je zhodnotit současný stav ochrany bezpečnosti občanů. Zhodnotit výhody a nevýhody současného stavu. Chci se zaměřit na myšlenku zřízení metropolitní policie, kde chci pojednat jak je tomu v zahraničí a jak tomu bylo v minulosti u nás a najít nejvhodnější postup vytvoření a právního fungování metropolitní policie v podmínkách České republiky. Metropolitní policie by měla být regionální složkou ochrany veřejného pořádku působící na místní úrovni, na teritoriu větších měst, kdy sami představitelé těchto měst by měli mít možnost rozhodnout o jejím zřízení. Zhodnotit navržené řešení z hlediska výhod i nevýhod nového systému ochrany společnosti. Téma metropolitní policie je v současné době probíráno ve sdělovacích prostředcích a vážně se jím zabývají i politikové. Mě osobně také zajímá, protože v této oblasti bezpečnosti působím již více než 12 let.

## **I. TEORETICKÁ ČÁST**

## 1 SOUČASNÝ STAV OCHRANY VEŘEJNÉHO POŘÁDKU V ČR

Jedním ze základních úkolů každého státu je ochrana života, majetku a práv jeho občanů. V České republice je státem realizována ochrana občanů prostřednictvím soustavy propojených institucí. Jde o Policii České republiky, soustavu státních zastupitelství a soustavu soudů. Další ochrana stejných zájmů občanů může být realizována prostřednictvím ozbrojených složek místní samosprávy, tedy městských a obecních policíí. V neposlední řadě si může občan sám ke své ochraně najmout soukromou bezpečnostní službu. Pro účely této práce se vymežeme na jednu část ochrany obyvatel a to na ochranu veřejného pořádku. Co je to veřejný pořádek? Je to souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných a veřejnosti přístupných. Jsou upraveny právními i neprávními normativními systémy a jejich zachování je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti<sup>1</sup>. Jde tedy o stav ve společnosti, kdy soužití mezi lidmi není narušováno nějakými excesy, například zásahy do vlastnických práv krádežemi, vzbuzením veřejného pohoršení, rušením nočního klidu a mnoha dalšími způsoby. Je zájmem státu, aby nedocházelo k narušení tohoto klidového stavu a proto jsou v našem právním řádu zakotveny různé postihy za jednání narušující, tento pokojný stav. V současné době se spolupodílí na ochraně veřejného pořádku více subjektů, kdy část subjektů je zřízena státem samotným, další část subjektů může být zřízena místní samosprávou a poslední část je v rukou soukromých podnikatelů.

Jedná se o:

- Policii České republiky – je zřízena vždy, na základě zákona státem
- Obecní a městské policie – mohou být zřízeny na základě zákona, dle uvážení místní samosprávy
- Soukromé bezpečnostní služby – jde o podnikání na základě zákona a zřízení je v rukou soukromých podnikatelů

---

<sup>1</sup> *Ministerstvo vnitra* [online]. 2010 [cit. 2011-02-16]. Veřejný pořádek - Ministerstvo vnitra. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/verejny-poradek.aspx>>.

## 1.1 Policie České republiky

Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor<sup>2</sup>, který svoji činnost vykonává na základě zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky (dále jen Policie ČR). Policie ČR má nejvíce zákonných oprávnění k ochraně veřejného pořádku v České republice. V současné době má asi 42 tisíc příslušníků, kteří působí na celém území České republiky.

Policie ČR je v současné době rozdělena na samostatné teritoriální celky, které se kryjí s jednotlivými kraji dle územního členění České republiky. Je zde tedy 14 Krajských správ Policie České republiky, které zastřešuje Policejní prezidium České republiky. Pod Policejní prezidium České republiky dále spadají celorepublikové útvary. Jde o Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV, Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV, Útvar rychlého nasazení a další útvary.

Pod velením Krajské správy Policie ČR je několik Územních odborů, které působí na území shodnými s bývalými okresy podle staršího územního členění České republiky. Pod velením Územního odboru jsou již jednotlivé služby Policie ČR. Jde o tyto hlavní služby:

- Pořádková služba
- Dopravní služba
- Cizinecká služba
- Kriminální služba

Každá z těchto zmíněných služeb má svého samostatného vedoucího a může být dále členěna dle teritoria, nebo věcné působnosti.

---

<sup>2</sup> § 1 zákona číslo 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Pořádková služba je na území okresu dislokována do více Obvodních (Místních) oddělení Policie ČR, kdy působí ve vymezeném území – obvodu zahrnující více měst nebo obcí Územního odboru.

Dopravní služba je brána jako jeden okresní nebo krajský útvar, kdy jsou zpravidla dislokováni v okresních městech, ale působí na území celého Územního odboru nebo Krajského ředitelství Policie ČR. Dělí se na skupinu dohledu nad silničním provozem a skupinu dopravních nehod.

Cizinecká policie je brána jako krajský útvar, který má působnost na území celého Krajského ředitelství Policie ČR.

Kriminální služba je rozdělena do více různých složek podle věcné působnosti. Například složky zabývající se obecnou kriminalitou, násilnou kriminalitou a hospodářskou kriminalitou. Tyto složky jsou zřízeny v každém okrese Územního odboru a působí na jeho teritoriu.

Pokud si celkový počet policistů vydělíme počtem obyvatel, dostaneme se na počet asi 420 policistů na 100.000 obyvatel. Tento počet je jeden z nejvyšších v Evropě. Ale je potřeba se na počty policistů podívat z jiných úhlů pohledu. Jsou zde:

Jen část policistů z celkového počtu působí v přímém výkonu služby v ulicích.

U Policie ČR je každý čtvrtý policista velitel.

Je nutné, aby například tiskový mluvčí, technik přes telefony atd. byl policistou?

Na základě výše uvedeného si z celkového počtu 42.000 policistů pro účely této práce vyčleníme jen služby pořádkové a dopravní policie. Tedy ty části, které se nejvíce podílí na každodenním zajištění bezpečnosti obyvatel a veřejného pořádku přímo v terénu. U pořádkové policie pracuje asi 18.500 policistů u dopravní policie asi 3.500 policistů. Tím se dostaneme na počet 220 policistů na 100.000 obyvatel, kdy tento počet je naopak jeden z nejmenších v Evropě.

## 1.2 Obecní a městská policie

Obecní a městská policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Jde o orgán obce, který zřizuje a zrušuje obecní zastupitelstvo obecně závaznou vyhláškou<sup>3</sup>. Počty strážníků se tedy mění podle velikosti obce od dvou až po několik tisíc, například v Praze. Jejich hlavní pracovní naplň je, v rámci zákona č. 553/1991 Sb. o obecní policii, zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku, řešení přestupků a další úkoly, kdy jde zejména o řešení vzniklých jednoduchých problému na teritoriu města nebo obce. Pokud při své činnosti zjistí, že byl spáchán trestný čin, zajistí místo a přivolají Policii České republiky, která od nich věc převezme. Obecní a městská policie podléhá starostovi obce nebo primátorovi města, u kterého je zřízena. Tito lidé také stanovují, jaký bude počet strážníku, jaké budou mít vybavení a hlavní požadovaný směr vykonávané činnosti. Někde je kladen důraz na bezpečnost silničního provozu, kdy je například kontrolováno dodržování rychlosti vozidel. Jinde je hlavním úkolem preventivní hlídková činnost v okrcích, kdy záměrem je zamezení páchání drobné kriminality. Obecní a městská policie je v České republice zřízena ve 322 městech a obcích<sup>4</sup>, a působí v ní asi 8.800 strážníků.

---

<sup>3</sup> § 1 odst. 1, 2 zákona číslo 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

<sup>4</sup> RONEŠ, Jan. *Obecní policie, městská policie - informační server* [online]. 2007, 2010 [cit. 2010-10-22]. Databáze obecních policií. Dostupné z WWW: <<http://www.obecnipolicie.cz/databaze.php>>.

### 1.3 Soukromé bezpečnostní agentury a služby

Podnikání soukromých bezpečnostních agentur a služeb je vykonáváno na základě Živnostenského zákona<sup>5</sup>, kdy zaměstnanci agentur při výkonu zaměstnání mají stejné postavení a práva jako kterýkoliv jiný občan. V současné době je v přípravě zákon o soukromých bezpečnostních agenturách a službách, který by mohl zaměstnancům agentur přiznat pravomoci, které potřebují k výkonu své práce. Prozatím není jasné v jakém znění a zda bude zákon schválen. V těchto službách pracuje asi 50 tisíc osob, kteří zajišťují pestrou paletu činností, kdy jde o činnosti koncesované, u kterých oprávnění k provozování vzniká, až dnem nabytí právní moci rozhodnutí o udělení koncese. Podmínkami udělení koncese jsou zpravidla vzdělání a praxe v oboru. Podle Živnostenského zákona jsou činnosti rozděleny na tři směry:

- Ostraha majetku a osob
- Služby soukromých detektivů
- Poskytování technických služeb k ochraně majetku a osob

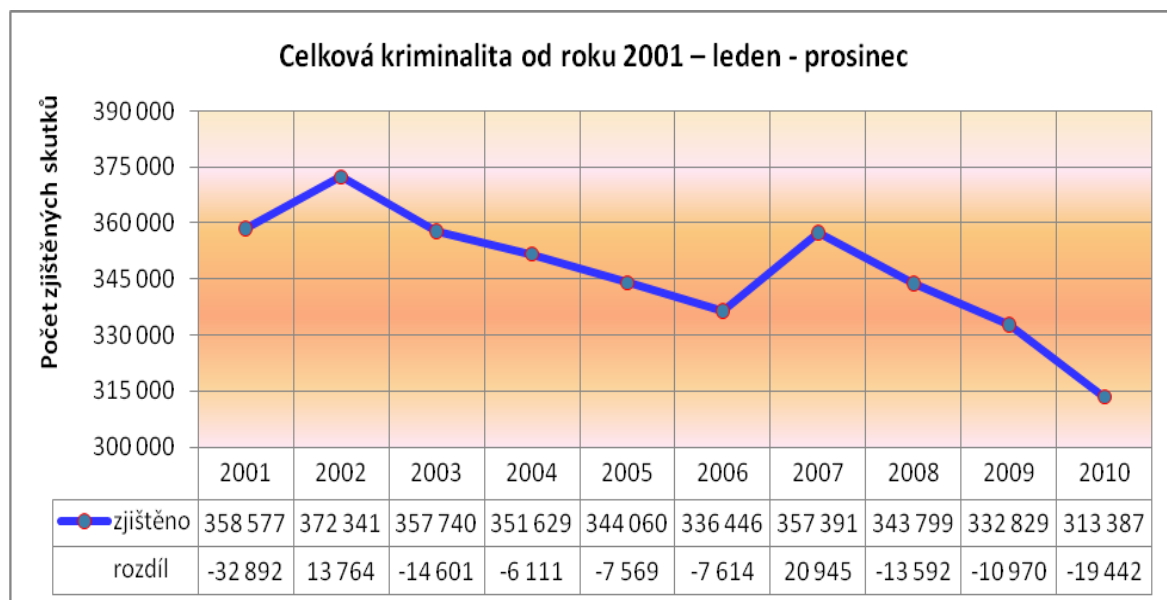
Náplní jednotlivých činností je tedy poskytování služeb za úplatu těm kdo tyto služby požadují. Pracují na základě zadání zákazníka na konkrétních úkolech. Při zajišťování těchto úkolů se ale také podílí na zajištění veřejného pořádku. Například úkolem práce ostrahy v supermarketu je chránit zájmy, majetek, konkrétního majitele supermarketu, ale zároveň zde působí jako preventivní, odstrašující prvek, kdy nakupující se cítí bezpečněji a případní pachatelé krádeží mohou být přítomností ostrahy odrazeni a půjdou někam jinam.

---

<sup>5</sup> z.č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

## 1.4 Statistický pohled na ochranu veřejného pořádku

Jaký je stav ochrany veřejného pořádku podle čísel statistik? Našel jsem statistiku vývoje počtu spáchaných trestných činů v posledních 10 letech.



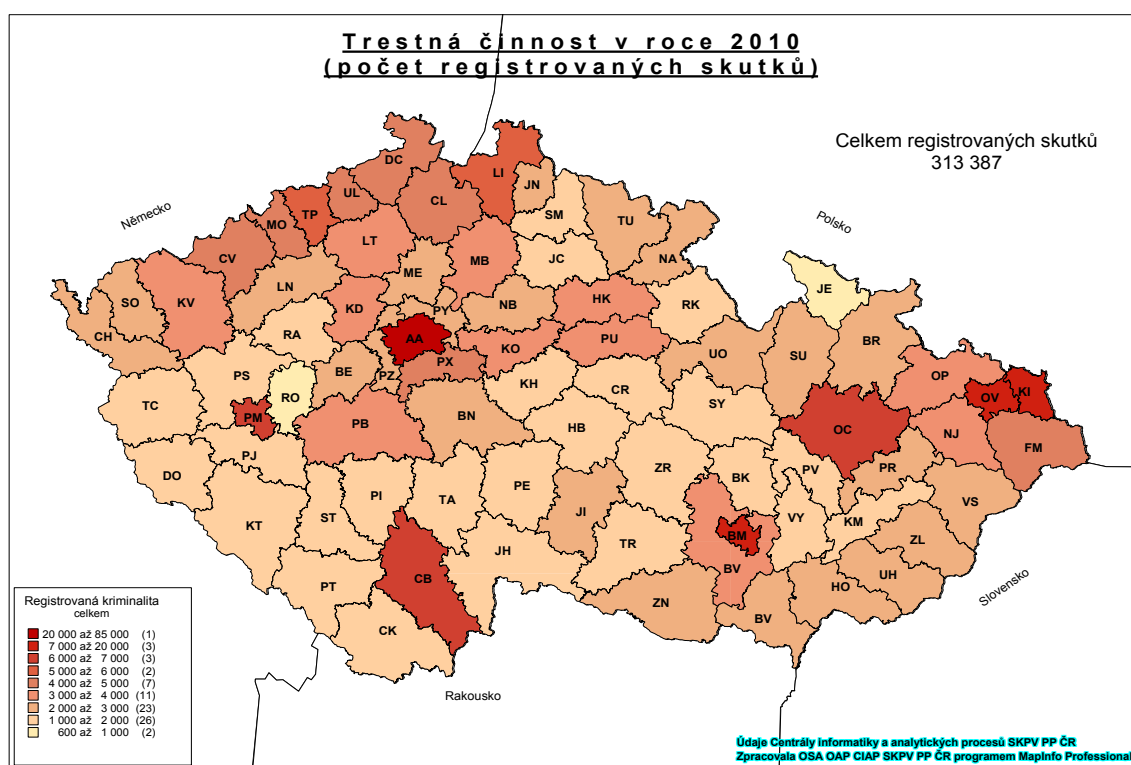
Obrázek č. 1 - Statistický vývoj kriminality v roce 2010<sup>6</sup>

Je vidět, že statisticky se situace od roku 2001 s mírnými výkyvy zlepšuje a počet spáchaných trestných činů se snižuje. Rozdíl mezi nejhorším a nejlepším rokem je cca 60.000 spáchaných trestných činů. To je velmi velké číslo. Samozřejmě jde o celkovou hodnotu z celé republiky, která nám neřekne, na kterém místě v republice došlo k největšímu počtu spáchání trestných činů.

Na následujícím obrázku se podíváme na rok 2010 podrobněji, kdy zde již můžeme rozlišit jednotlivá místa v naší republice, kde je počet spáchaných trestných činů vyšší. Z této mapy vyplývá zajímavá skutečnost, že ve větších aglomeracích, tedy v Praze, v Brně a například v Ostravě je oproti jiným místům v republice výrazně vyšší počet spáchaných trestných činů.

<sup>6</sup> NOGA, Jan. *Policie České republiky* [online]. 2011 [cit. 2011-01-26]. Statistický vývoj kriminality v roce 2010 - Policie české republiky. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticky-vyvoj-kriminality-v-roce-2010.aspx>>.





Obrázek č. 2 - statistický vývoj kriminality v roce 2010<sup>7</sup>

Čím je tento stav způsoben? Větší města mají samozřejmě více obyvatel, kteří se mezi sebou většinou neznají. Tedy pachatelé trestných činů mají pro svou činnost větší anonymitu. Oproti vesnicím je zde větší koncentrace bazarů, restaurací a dalších míst, kde lze odcizené věci snáze prodat. V neposlední řadě je tu také větší dostupnost míst, kde lze získat omamné a psychotropní látky, kdy jejich nákup bývá často příčinou páchaní trestných činů.

Jak se s tímto stavem vyrovnávají jednotlivá již zmíněná města? V Praze, v Brně i v Ostravě je již vedle Policie České republiky zřízena i městská policie. I přesto, že tedy na území města operují dva subjekty, které mají ochranu veřejného pořádku v popisu práce, je zde počet spáchaných trestných činů oproti jiným místům výrazně vyšší. Je potřeba si položit otázku proč tomu tak je? Když zde oproti jiným městům, kde operuje jen Policie České republiky, máme přibližně dvojnásobný počet příslušníků a strážníků dnes a denně ve

<sup>7</sup> NOGA, Jan. *Policie České republiky* [online]. 2011 [cit. 2011-01-26]. Statistický vývoj kriminality v roce 2010 - Policie české republiky. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticky-vyvoj-kriminality-v-roce-2010.aspx>>.

službě, ale bezpečnostní situace tomu neodpovídá. Rozborem příčin a zhodnocením současného stavu se budu zabývat v další samostatné kapitole.

## 2 ZHODNOCENÍ VÝHOD A NEVÝHOD SOUČASNÉHO STAVU

V první kapitole byl nastíněn současný stav ochrany veřejného pořádku v České republice. V této kapitole budou popsány jeho výhody a nevýhody s podrobnějším rozbořem jak je tomu u jednotlivých složek.

### 2.1 Výhody současného stavu

K výhodám patří to, že každá bezpečnostní složka je financována ze samostatného rozpočtu. U Policie České republiky je to ze státního rozpočtu. U městské a obecní policie je to městský a obecní rozpočet. U soukromých bezpečnostních agentur je to z peněz zákazníků. Tento systém zaručuje určitou flexibilitu, kdy v době, kdy se omezí finance a tím i možnosti jedné složky, u dalších může být stav jiný. Částečně jsou tyto složky tedy zastupitelné.

Výhodou jsou různé nároky na přijetí do poměru u těchto složek, kdy největší nároky jsou na žadatele kladeny u Policie České republiky, o něco menší jsou u městské a obecní policie. K soukromé bezpečnostní agentuře se dostanou skoro všichni ostatní. Tím je zaručena určitá kvalita personálního obsazení jednotlivých složek. Při vzniku metropolitní policie by došlo k mírnému snížení nároku a tím i částečně k nižší kvalitě odváděné práce.

Výhoda je, to že náklady na platy obecního a městského strážníka jsou nižší než už příslušníka Policie České republiky. Obecní a městští strážníci nemají nárok na příspěvek za službu jako příslušníci Policie České republiky. Tedy při vytvoření metropolitní policie by muselo dojít sjednocení těchto nároku zřejmě srovnáním s Policií České republiky, což by bylo podstatně dražší než současný systém.

## 2.2 Nevýhody současného stavu

Hlavní nevýhodu spatřuji v tom, že je zde mnoho subjektů a osob, které se zabývají ochranou veřejného pořádku a dále tyto subjekty mezi sebou nejsou nijak koordinovány. Každá složka, ať už Policie České republiky, městská policie, obecní policie a soukromá bezpečnostní agentura a má svého velitele a své priority. Například Policie se zaměřuje na aktivní dohled na bezpečnost silničního provozu. Městská Policie má jako prioritní činnost dohled nad veřejným pořádkem. Soukromé bezpečnostní služby chrání v podstatě jen zájmy jim placících klientů, na konkrétním místě. Dále každou ze složek rozeberu podrobněji.

### 2.2.1 Policie České republiky

Když se podíváme podrobněji na Policii tak zjistíme, že například na území krajského města může působit více jejích složek:

1. Pořádková policie, policisté Obvodních oddělení Policie
2. Pořádková policie, policisté Oddělení hlídkové služby
3. Dopravní policie, policisté Dopravního inspektorátu
4. Cizinecká policie, policisté Cizinecké policie a pohraniční policie
5. Kriminální policie – zmíněná na okraj, jelikož pro občana je její práce skryta, avšak spolupodílí se na ochraně veřejného pořádku.

Když se podíváme na výčet těchto služeb, zdá se, že je to velké množství policistů, ale jde o to, že každá služba má svého vedoucího, který jí dává do služby úkoly. Tyto úkoly nejsou nijak mezi sebou koordinovány.

Například policisté obvodních oddělení jsou ve velké míře zahlceni prací s přijímáním nových oznámení, s výjezdy na místo činu a následným zpracováním administrativy. Tito

policisté velmi dobře vědí, kde dochází často k narušení veřejného pořádku, ale již jim nezbyvá mnoho času na provádění prevence na těchto místech.

Naproti tomu policisté Oddělení hlídkové služby jsou v terénu stále, mají i dostatek času na provádění preventivní kontrol rizikových míst, ale prioritou jejich činnosti je dohled nad bezpečností silničního provozu. Bohužel nemají komplexní informace o spáchaných trestných činech, které zpracovává výše uvedené Obvodní oddělení.

Dopravní policie je úzce specializovaná na bezpečnost silničního provozu. Samozřejmě je velmi dobře materiálně vybavena na případné stíhání pachatelů trestné činnosti, ale není vůbec využívána například ke kontrole míst, kde dochází například ke krádežím nafty z vozidel, kde vzhledem k objemu odcizené nafty je zřejmé, že pachatelé musí používat vozidlo.

Cizinecká a pohraniční policie má v současné době, to je listopad 2010, na starosti kontrolu a dohled nad problematikou cizinců a ochranou hranic, ale jejím každodenní činností je spíše dohled nad bezpečností silničního provozu. Tato součást policie je navíc celorepublikový útvar, kdy je řízena vlastními oblastními ředitelstvími, které jsou zcela mimo strukturu Krajských ředitelství policie ČR. Po lednu 2011 má být tato složka chystanou reorganizací zařazena pod výše uvedené Krajské ředitelství policie ČR, část příslušníků přejde i na jiné služby. Jak a co přesně bude tato složka vykonávat po tomto začlenění, neví nikdo.

Kriminální policie je v současné době omezena tím, že většina příslušníků má pevnou pracovní dobu od pondělí do pátku. Samozřejmě, že je zde část, která pracuje i mimo tuto dobu, ale v celkovém poměru jde o zanedbatelnou část, která má na starosti případný nápad trestné činnosti spadající do jejich kompetence. A tito příslušníci, pokud se nic takového nestane, nikde nehlídkují ani nikam nevyjíždějí. Tedy jejich přínos k prevenci a ochraně veřejného pořádku je zanedbatelný.

Pokud tedy shrneme nevýhody za Policii, je zde velké množství nekoordinovaných sil a prostředků, které si mezi sebou velmi málo vyměňují informace o aktuální bezpečnostní situaci, nespolupracují spolu na provádění prevence ani na odhalování trestné činnosti. Toto je způsobeno stavem, kdy každý čtvrtý příslušník je velitel a má příplatek za vedení. Co velitel to jiný požadavek na co se budou jeho lidé zaměřovat. Samozřejmě tento stav je navozen oficiálně neexistujícím takzvaným čárkovým systémem, kdy jednotlivý policisté,

potažmo jejich vedoucí jsou hodnoceni podle počtu vykázaných pokut, chycených řidičů pod vlivem alkoholu, zpracovaných spisů, objasněnosti atd. Tento systém vede k vytváření různých statistik a tabulek, kdy v poslední době je činnost Policie ČR zaměřena hlavně na naplnění těchto sledovaných kritérií a je zde úplná rezignace na nesledované věci. Policie ČR funguje spíše jen sama pro sebe, kdy vytváří požadovanou virtuální činnost, která s původním posláním ochrany veřejného pořádku má jen málo společného. Například, když je příslušníkem Policie ČR udělena bloková pokuta řidiči za to, že jel nepřipoután, je po skončení služby pochválen. Když místo toho provede kontrolu chatové oblasti, zda zde nedochází k vloupání, tak bude spíše potrestán, protože nemá žádnou sledovanou událost, která by se dala zapsat do statistiky, tedy vlastně nic neudělal. Je třeba si položit otázku, co od Policie ČR občané očekávají? To, že jim bude dávat blokové pokuty nebo jim chránit jejich majetek?

### 2.2.2 Městská a obecní policie

Podrobnější pohled na městskou a obecní policie nám odhalí několik věcí. Tyto složky jsou dle mého názoru vybaveny oprávněními a okruhem činností, které se v mnoha případech kryjí s Policií České republiky. Jde například o:

- Činnost na úseku přestupků, ať už v dopravě, nebo na úseku majetku
- Dohled nad veřejným pořádkem
- Preventivní hlídkovou činnost na problémových místech

Jako příklad uvedu krádež zboží v obchodě do 5.000,-Kč, kdy se jedná o přestupek proti majetku podle přestupkového zákona<sup>8</sup>.

---

<sup>8</sup> z.č. 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Zde mají městští a obecní policisté podobná oprávnění jako jejich protějšky u Policie České republiky. Mohou kontrolovat a ztotožňovat osobu pachatele, ukládat blokovou pokutu a oznamovat přestupek správnímu orgánu. To všechno až do chvíle, kdy se zjistí, že pachatel již byl za krádeže trestán a jde o recidivistu, který tímto spáchal trestný čin. Zde musí říci stop a zavolat Policii České republiky, která přijede na místo a již nemá, co by na místě udělala, vše je v podstatě již uděláno městskou policií, ale Policie České republiky musí na místě znovu provést výslechy, foto atd., tedy všechno co již bylo provedeno ze strany městské policie. Dochází tedy k tomu, že jsou dva subjekty, které mohou dělat skoro to samé, ale výsledky práce jednoho, městské policie, nejsou zcela použitelné pro Policii České republiky. Přitom jsou skutečnosti a důkazy zajištěny na stejném místě a stejnými postupy u obou složek.

Další nevýhodou je vnímání městské a obecní policie veřejností jako nějaké neplnohodnotné a podřadné Policie, která je na to, aby je pokutovala za špatné parkování a další drobnosti.

### 2.2.3 Soukromé bezpečnostní agentury

Podnikání soukromých bezpečnostních agentur a služeb je vykonáváno na základě Živnostenského zákona<sup>9</sup>. Při výkonu konkrétních činností, ale pracují na základě všeobecných zákonů, kdy v podstatě vystupují jako každý občan této republiky. Nejsou vybaveni žádnými jinými zákonnými oprávněními než běžný člověk. V tomto spatřuji největší nevýhodu této složky. V současné době se již diskutuje o vytvoření zákona upravujícího jejich činnost a to hlavně v souvislosti s nově zvolenou vládou, která tento zákon aktivně prosazuje. Samozřejmě také cítím, že je nutno položit této specifické oblasti služeb právní základy. Ale je potřeba si položit otázku zda nedojde k vytvoření třetího subjektu s podobnými, byť omezenými, oprávněními jako má Policie České republiky a městská, obecní policie.

---

<sup>9</sup> z.č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů

## 2.3 Názory veřejnosti a politiků na metropolitní policii

V hlavních bodech budou zmíněny názory veřejnosti a politiků na metropolitní policii, kdy je zde patrný postupný vývoj a snaha o vytvoření metropolitní policie v podmínkách České republiky. Celý článek je jako vždy jako příloha Diplomové práce. Zde jsou hlavní zajímavé názory a podněty s kterými jsem pracoval i dále v praktické části.

### 2.3.1 Názor Rudolfa Blažka – pražského radního

Rudolf Blažek uvedl, že vedení hlavního města má již připraven potřebný návrh zákona. Metropolitní policie by podle návrhu zákona měla na starosti veřejný pořádek a bezpečnost silničního provozu. Vyšetřování kriminálních činů a dopravních nehod by měla nadále na starosti státní policie ČR.

Blažek proto doufá, že větší porozumění nalezne u nového ministra vnitra, který bude mít větší politickou moc k prosazení záměru. Metropole je totiž podle náměstka kvůli své velikosti i složení kriminality specifická.

Vedení města si od založení metropolitní policie slibuje zlepšení bezpečnostní situace. Zatímco běžnému veřejnému pořádku a silničnímu provozu by se věnovali její členové, státní policisté by uvolněné síly mohli vrhnout do boje proti závažnější kriminalitě. Metropolitní policie by měla na rozdíl od městské policie širší pravomoci. Mohla by například snáze kontrolovat totožnost lidí, začleněna by také byla do integrovaného záchranného systému.

Jedním z důvodů ke vzniku nového sboru je fakt, že nyní Praha nemůže policii úkolovat. Může ji pouze požádat o spolupráci, kterou mohou policisté odmítnout.

Metropolitní policie by spadala, stejně jako současná městská, pod primátora, respektive jeho náměstka. Členům sboru by na rozdíl od městské policie mohlo být pouze



18 let a do služeb metropolitní policie by mohl vstoupit i občan jiného státu Evropské unie, který by v Česku žil tři roky a uměl by dobře česky.<sup>10</sup>

### **2.3.2 Názory Miroslav Stejskala – ředitele strážníků v Praze, Rudolfa Blažka – pražského radního a Pavla Vetešníka – právníka a tvůrce návrhu zákona o metropolitní policii pro Prahu**

#### **1. Více policistů v ulicích a pod jedním velitelem**

Hlavní výhodou je podle autorů návrhu to, že stovky mužů a žen v uniformách získají jednotné velení. To by jim mělo pomoci k lepším výsledkům. Město by mohlo nově využívat část kapacity dnešních policistů. "Radnice je flexibilnější. Ví, kam posílat lidi, když je to potřeba. To teď policii chybí, protože je řízena centrálně a soustředí se na mnoho úkolů, které třeba pro dané město nejsou důležité," uvažuje šéf strážníků v Praze 1 Miroslav Stejskal.

#### **2. Kdo by mohl dávat metropolitní policii úkoly?**

Metropolitní policii by řídil ředitel, který by zřejmě spadal pod krajského policejního ředitele, ale úkolovat by ho mohl také přímo primátor města. A útvar by byl z velké části placen městem. "Mohli bychom zvyšovat počty policistů, pokud bychom na to sehnali peníze, a mohli bychom také investovat do vybavení. Ušetřilo by se, protože by ubylo lidí v kancelářích a nemusela by se řešit dvojitá agenda jako teď," říká náměstek pražského primátora Rudolf Blažek (ODS).

#### **3. Více pravomocí pro dnešní strážníky**

Strážníci však nadále nemohou například nahlížet do centrálního registru vozidel nebo evidence hledaných osob. Když vám tedy někdo zaparkuje na chodníku před vchodem auto, policista může kontaktovat majitele a donutit ho odjet. Strážník si ani nemůže zjistit,

---

<sup>10</sup> *Magazín ČN* [online]. 2009 [cit. 2010-09-04]. Vznik pražské Metropolitní policie se oddaluje - *Magazín ČeskéNoviny.cz*. Dostupné z WWW: <[http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/vznik-prazske-metropolitni-policie-se-oddaluje/414209&id\\_seznam=>](http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/vznik-prazske-metropolitni-policie-se-oddaluje/414209&id_seznam=>)>.

komu vůz patří. "Městská policie nemůže řešit přestupky jinde než přímo na místě – pokud se jí to nepodaří třeba proto, že viník se nedostaví, pak musí přestupek předat správnímu úřadu," říká právník Pavel Vetešník, který vypracoval návrh zákona o metropolitní policii pro Prahu.

#### 4. Jsou na to dnešní strážníci dostatečně kvalifikovaní?

Představa, podle které jsou strážníci "hloupí" a policisté "elita", je postavena na tom, že dříve, když strážníci neměli téměř žádné pravomoci, přijímali lidi i se základním vzděláním. Jenže zákon podmínky postupně zpřísnil. Nyní jsou fyzické i psychologické testy srovnatelné s testy pro policisty. I strážník už musí mít maturitu.<sup>11</sup>

#### 2.3.3 Názor JUDr. Milana Štěpánka – předsedy Nezávislého odborového svazu Policie České republiky

Je nutné zřídit velení nad nově vzniklým subjektem, další velení bude nad zbytkem policie – jednota vedle jednoty. Metropolitní policii řídil ředitel, který by zřejmě spadl pod krajského policejního ředitele, ale úkolovat by ho mohl také přímo primátor města. Bezpochyby geniální řešení jednotného velení.

Zásadní roli také hrají pracovní právní úpravy, které jsou u policistů a městských strážníků odlišné. Strážníci jsou v pracovním poměru, ale policisté ve služebním (další příklad jednotnosti). Nová úprava by tedy musela směřovat k zásahům do těchto vztahů a vyvolala by další problémy s destabilizací Policie České republiky. Proto ani nemá dalšího významu se v této fázi myšlenkou zabývat a důrazně jí odmítnout jako další podobné snahy o destrukci policie.<sup>12</sup>

---

<sup>11</sup> ŠVEC, Petr. *iDnes.cz - nejdůvěryhodnější zpravodajský portál na českém internetu* [online]. 2010 [cit. 2011-01-19]. Primátoři brzy dostanou novou zbraň: metropolitní policii - iDNES.cz. Dostupné z WWW: <[http://zpravy.idnes.cz/primatori-brzy-dostanou-novou-zbran-metropolitni-policii-pol-domaci.asp?c=A100817\\_1434181\\_domaci\\_hv](http://zpravy.idnes.cz/primatori-brzy-dostanou-novou-zbran-metropolitni-policii-pol-domaci.asp?c=A100817_1434181_domaci_hv)>.

<sup>12</sup> ŠTĚPÁNEK, Milan. *NOS PČR - Novinky ze života odborového svazu a policie* [online]. 2010 [cit. 2010-09-04]. NOS PČR - Metropolitní policie - další úlet. Dostupné z WWW: <[http://www.nosp.cz/AKTUALNE/srpen-2010/metropolitni-policie-dalsi-ulet?ee\\_sy=2010&ee\\_sm=12](http://www.nosp.cz/AKTUALNE/srpen-2010/metropolitni-policie-dalsi-ulet?ee_sy=2010&ee_sm=12)>.

### 2.3.4 Názor Karla Škrabala - redaktora MF DNES

Metropolitní policie pro města nad sto tisíc obyvatel je vynikající nápad. Vynikající pro dobu, kdy se má opravdu začít šetřit a přestat vyhazovat peníze daňových poplatníků. Přestat je cpát do kapes lidí, které daňový poplatník nepotřebuje.

Méně policistů v ulicích? Ne! Klidně i více. Ale méně jejich šéfů, nad šéfů, ředitelů, jejich náměstků, tiskových mluvčích těchto ředitelů a sekretářek jejich náměstků. Tady leží balíky peněz.

Sjednocení dopravních a pořádkových státních policistů s městskými strážníky by pomohlo státnímu i obecním rozpočtům. Sloučení do metropolitní policie by pomohlo vyjasnit i vzájemné kompetence a někdy až podivnou nadřazenost Policie ČR nad strážníky. Proč musí každá svodka (tisková zpráva či hlášení) o zadržení zloděje v samoobsluze městskými policisty končit větou, že "pachatel byl předán hlídce PČR"? Copak strážníci by nedokázali takový rutinní případ náležitě "právně odbavit"? Určitě ano, zase takový rozdíl mezi příslušníky státní a městské policie není<sup>13</sup>.

### 2.3.5 Názor Zdeňka Maršíčka – stínového ministra KSČM pro resort ministra vnitra

Dne 17. srpna proběhla v některých sdělovacích prostředcích zpráva, že Nečasova vláda vážně uvažuje o zřízení metropolitní policie. Jednalo by se o sloučení městské policie s pořádkovou policií a dopravní policií. Toto opatření by se týkalo statutárních měst nebo měst s počtem obyvatel nad sto tisíc.

---

<sup>13</sup> ŠKRABAL, Karel. *iDNES.cz - nejdůvěryhodnější zpravodajský portál na českém internetu* [online]. 2010 [cit. 2010-09-04]. KOMENTÁŘ: Metropolitní policie? Ano, ať zůstane to lepší z obou policií - iDNES.cz. Dostupné z WWW: <[http://zpravy.idnes.cz/komentar-metropolitni-policie-ano-at-zustane-to-lepsi-z-obou-policii-1jx-/domaci.asp?c=A100818\\_093742\\_domaci\\_jan](http://zpravy.idnes.cz/komentar-metropolitni-policie-ano-at-zustane-to-lepsi-z-obou-policii-1jx-/domaci.asp?c=A100818_093742_domaci_jan)>.

Vytvořením metropolitní policie spojením městské policie s dopravními a pořádkovými složkami policie republikové bude nutné zpřísnit předpoklady pro přijetí do těchto sborů a zlepšit výcvik strážníků, a to zejména z důvodu, že jedna složka ponese odpovědnost za veřejný pořádek a druhá v podstatě za trestní řízení a blíže neurčenou odpovědnost za bezpečnost.

Oddělení pořádkové a dopravní policie a převedení jejich řízení pod primátory není v systému veřejné správy přijatelné. Metropolitní Policie by se dostala pod přímé politické řízení představitelů měst. Záměr vlády svou nedokonalostí vytváří dojem, že ani nemůže být brán vážně. Neřeší dostatečně otázky struktury metropolitní policie, počtu strážníků, finančního zajištění, odborné přípravy strážníků a jejich věcné působnosti, vazby a specifikace spolupráce s Policií ČR, legislativních vazeb na stávající legislativu a podobně.<sup>14</sup>

### **2.3.6 Názory Pavla Béma – pražského primátora, Petra Želáska – pražského policejního ředitele a Ivana Bílka – náměstka policejního prezidenta**

Pavel Bém v televizní diskusi na ČT1 prohlásil, že chce vytvořit metropolitní policii spojením městské policie s dopravními a pořádkovými složkami policie republikové.

System metropolitních policií, které sdružují policejní jednotky větších aglomerací, existuje v mnoha zemích. Nejznámější je takzvaná Met v Londýně, do jejíž působnosti patří území širšího Londýna s výjimkou historického centra (City). Svou metropolitní policii mají však také v Dublinu, Las Vegas, Washingtonu, Torontu, Mumbaí nebo Tokiu.

Vznik metropolitní policie má podporu hlavně mezi politiky, kteří sedí na pražské radnici. „Pokud v Praze není něco v pořádku, jsem často volán k zodpovědnosti já,“ stěžuje si primátor Bém. Jemu podléhá městská policie a republikové oddíly může pouze žádat o spolupráci. „Takhle rozkouskovaná policie moc dobře nefunguje,“ kritizuje.

---

<sup>14</sup> MARŠÍČEK, Zdeněk. *Úvodní stránka KSČM* [online]. 2010 [cit. 2010-09-04]. Stanoviska - KSČM. Dostupné z WWW: <<http://www.kscm.cz/article.asp?thema=2730&item=50111&category=&previev=archiv>>.

Proti plánu na vytvoření metropolitní policie je i pražský policejní ředitel Petr Želásko. „Odmítám variantu dvou početně masivních policejních organizací, kdy jedna ponese odpovědnost za veřejný pořádek a druhá v podstatě za trestní řízení a blíže neurčenou odpovědnost za bezpečnost“. Metropolitní policie by totiž stejně musela koordinovat svou činnost s kriminálkou a dalšími odděleními, která by Policii ČR zůstala.

Náměstek policejního prezidenta Ivan Bílek diskusi o metropolitní policii vítá. Upozorňuje ovšem, že by bylo nutné provést významné legislativní změny, pokud by měla vzniknout. Dosáhnout změn, které požaduje Pavel Bém, je podle Bílka možné, pokud budou obě policie komunikovat se zástupci magistrátu a pokud se podaří provést reformu policie. „Policie nově hodnotí svou činnost nikoli podle kvantity, ale kvality - hlavním kritériem je to, co je důležité pro občany.<sup>15</sup>

### **2.3.7 Názory JUDr. Milana Štěpánka – předsedy Nezávislého odborového svazu Policie České republiky, Romana Onderky – primátora města Brna a Pavla Rödla – primátora města Plzně**

Na veřejnost začínají prosakovat informace o možnosti založení metropolitní policie, která by měla vzniknout sloučením pořádkových a dopravních policistů a jednotlivých útvarů městské policie.

Stanovisko nezávislého odborového svazu Policie ČR reprezentuje předseda Milan Štěpánek, který se pozastavuje nad absurditou jednotného velení tohoto útvaru a řeší především pracovně právní úpravy. Nedokážu si představit, že bezmála 25 000 policistů přejde ze státu pod město, to by vyvolalo další problémy a destabilizaci Policie České republiky," uvedl pro ParlamentníListy.cz Štěpánek.

---

<sup>15</sup> Týden.cz - Aktuální zpravodajství v souvislostech [online]. 2007 [cit. 2010-09-04]. Metropolitní policie: přání otcem myšlenky - Týden.cz. Dostupné z WWW: <[http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/metropolitni-policie-prani-otcem-myslenky\\_14273.html](http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/metropolitni-policie-prani-otcem-myslenky_14273.html)>.

Primátor města Brna Roman Onderka ČSSD už o projektu rovněž slyšel "Vnímám to jako snahu pana Johna na redukci policistů ve služebním poměru a převádění kompetencí ze státu na města. Navíc kdo to bude platit, kdo tomu bude velet?"

Plzeňský primátor Pavel Rödl, který bude v příštích volbách kandidovat nikoli za ODS, ale za Občané.cz, projekt naopak kvituje s nadšením. "Vítám větší pravomoci měst v oblasti bezpečnosti občanů, jsem přesvědčen, že je to krok správným směrem." domnívá se Rödl<sup>16</sup>.

## 2.4 Shrnutí

Zájmem státu i občanů je udržování trendu snižování kriminality a další zlepšení stavu bezpečnosti občanů při každodenních činnostech. Jako jedna z možností zlepšení se jeví zřízení metropolitní policie ve velkých městech nad 100.000 obyvatel. Byly zmíněny výhody a nevýhody současného stavu a dále různé názory veřejnosti a politiků na metropolitní policii. V souhrnu lze říci, že současný stav má více nevýhod než výhod. Řada politiků, zástupců velkých měst je si tohoto současného stavu vědoma a o zřízení metropolitní policie vážně uvažuje, kdy jsou již připravovány i věcné návrhy zákona. Odborná veřejnost, zastoupená policejními důstojníky a odboráři má na zřízení metropolitní policie negativní názor, kdy tuto formu spíše nedoporučuje, ale nenabízí žádnou jinou alternativu, nebo řešení současného stavu, které by dále zlepšovalo bezpečnost občanů.

---

<sup>16</sup> *ParlamentníListy - politika ze všech stran* [online]. 2010 [cit. 2010-09-04]. Johnova metropolitní policie. Budí obavy i očekávání - *ParlamentníListy - politika ze všech stran*. Dostupné z WWW: <<http://www.parlamentnilisty.cz/vlada/172881.aspx>>.

### 3 METROPOLITNÍ POLICIE V ZAHRANIČÍ A V HISTORII ČESKÉ REPUBLIKY

Úvod do toho, jak je to zařízeno v zahraničí a jak to tomu bylo u nás v minulosti. Tady už si budeme moct udělat obrázek o tom, jaký model metropolitní policie by byl pro podmínky České republiky nejvhodnější. Zda se inspirovat zkušeností z dob minulých u nás, kdy již například v období první republiky, nebo v období druhé světové války byla obdoba metropolitní policie zřízena, převzít nějaký současný zahraniční model nebo vytvořit nějaký kompromis.

#### 3.1 Metropolitní policie v zahraničí

Metropolitní policie je zřízena v různých částech světa. Zde zmíním jen některé z nich:

- Metropolitan police service ve Velké Británii, město Londýn
- Mumbai police v Indii, město Bombaj
- Keishichō v Japonsku město Tokio
- Metropolitan police Department of the district Columbia v USA, okres Columbie, město Washington DC
- USA, Dallas – Dallas police Department

### 3.1.1 Velká Británie, Londýn – Metropolitan police service

Jde o nejstarší metropolitní policii. Založil ji sir Robert Peel v roce 1829, původně měla 1.000 důstojníků, kteří měli na starosti okolí sedmi kilometrů od Charing Cross a méně než 2 miliony obyvatel Londýna.

Dnes, metropolitní policie zaměstnává více než 32.500 důstojníků policie spolu s asi 14.200 občanských zaměstnanců. Metropolitní policie je rovněž podporována více než 3.600 důstojníky policie - dobrovolníky v metropolitní zvláštní policii. Metropolitní policie působí na ploše 620 čtverečných mil, kde žije 7,2 milionu obyvatel Londýna.

Struktura je tvořena:

- Lokálními policejními stanice v každé čtvrti
- Ředitelstvím speciální kriminality
- Speciálními operacemi
- Centrálními operacemi<sup>17</sup>

Jde o uznávanou policejní složku, které si obyvatelé Londýna váží a jsou hrdí na to, že je v Londýně zřízena.

### 3.1.2 Indie, Bombaj - Mumbai police

Systém moderní policejní práce v Bombaji začal zřízením policejní stanice pod portugalskou nadvládou v roce 1661. Později v roce 1669, když východní Indie získala Mumbai (Bombaj), se stal guvernérem města Gerald Aungier, který je považován za

---

<sup>17</sup> *Metropolitan Police Service* [online]. 2011 [cit. 2011-03-01]. Metropolitan Police Service - About the Met. Dostupné z WWW: <<http://www.met.police.uk/about/>>.



zakladatele současné policie. V roce 1682 tam působil jen jeden prapor se silou 500 milicionářů, z důstojníků jen tři seržanti a dva desátníci.

Hlavními úkoly policie v Bombaji jsou:

- Prevence kriminality
- Odhalování kriminality
- Udržování veřejného pořádku

Masivní modernizace Mumbai policie byla provedena v průběhu roku 2005. Nová vozidla, zbraně a elektronická zařízení byly pořízeny pro potřeby policie. Dne 30. května 2009 se vláda státu Maháráštra v Bombaji rozhodla zřídit policejní stanici proti počítačové kriminalitě. To je třetí takové zařízení v Indii po Bangalore a Hyderabad. Specializovaná policejní stanice nyní registruje první informace, zprávy a zahajuje vyšetřování trestných činů týkajících se kyberprostoru.

Struktura zdejší policie je tvořena:

- Vedením policie
- Administrativou
- Kriminální policii
- Dopravní policii
- Pořádkovou policii<sup>18</sup>

Jde o policejní složku, která má dlouhou tradici a ve městě kde žije 13 miliónu obyvatel, má určitě své opodstatnění a hraje klíčovou roli při zajištění veřejného pořádku.

---

<sup>18</sup> *Mumbai Police - Aap ki seva Mein!* [online]. 2010 [cit. 2011-03-01]. Mumbai Police - About Us. Dostupné z WWW: <<http://www.mumbaipolice.org/aboutus/history.htm>>.

### 3.1.3 Japonsko, Tokio – Keishichō

Tokio metropolitní policejní oddělení slouží jako policie pro celou metropoli Tokio. Byla založena v roce 1874, v čele superintendant generál, který je jmenován Národní veřejnou komisí pro bezpečnost a je schválen premiérem. Metropolitní policie, zaměstnává více než 40.000 policistů a více než 2500 občanských zaměstnanců, spravuje 101 stanic v kraji. Je to největší městská policie na světě. Poměr obyvatel na množství policistů je 290:1.

Struktura je tvořena:

- Administrativním úřadem
- Personálním a školicím úřadem
- Dopravním úřadem
- Úřadem pro Community policing
- Úřadem veřejné bezpečnosti
- Kriminálním úřadem
- Společným bezpečnostním úřadem
- Kontrolním úřadem pro odhalování organizovaného zločinu <sup>19</sup>

Japonci jsou pověstní svou pečlivostí, která je vidět i na struktuře této složky. Mají velmi propracovaný systém malých místních stanic.

---

<sup>19</sup> Tokyo Metropolitan Police Department. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida): Wikipedia Foundation, 2004, last modified on 2011 [cit. 2011-03-01]. Dostupné z WWW: <[http://en.wikipedia.org/wiki/Tokyo\\_Metropolitan\\_Police\\_Department](http://en.wikipedia.org/wiki/Tokyo_Metropolitan_Police_Department)>.

### 3.1.4 USA, Columbie, Washington DC – Metropolitan police Department of the district Columbia

Jedna z deseti největších místních policejních agentur ve Spojených státech, MPDC je primární policejní agentura pro vymáhání práva pro okres Columbia a hlavní město Washington DC. Byla založena v roce 1861, MPDC dnes je na čele technologického pokroku boje proti trestné činnosti, používá vysoce rozvinutých analýz důkazů a špičkové informační technologií. Tyto moderní techniky jsou kombinovány s moderní filozofie community policing.

Metropolitní policejní oddělení se skládá z výkonné kanceláře náčelníka policie a zahrnuje dalších sedm úřadů:

- Hlídková Služba a Škola bezpečnostního úřadu
- Vlastní bezpečnostní úřad
- Profesionální rozvoj úřadu
- Firemní podpora úřadu
- Strategické služby úřadu
- Investigativní služby úřadu
- Vnitřní záležitosti úřadu <sup>20</sup>

Systém metropolitních policií v USA vychází z historie. Na USA lze pohlížet jako kdyby byly složeny z mnoha malých států, které své místní zvyklosti, právní odlišnosti a specifika.

---

<sup>20</sup> *Metropolitan Police Department* [online]. 2008 [cit. 2011-03-01]. Metropolitan Police Department: About the MPDC. Dostupné z WWW: <[http://www.mpdc.dc.gov/mpdc/cwp/view,a,1230,Q,537757,mpdcNav\\_GID,1529,mpdcNav,|.asp](http://www.mpdc.dc.gov/mpdc/cwp/view,a,1230,Q,537757,mpdcNav_GID,1529,mpdcNav,|.asp)>.

### 3.1.5 USA, Dallas - Dallas Police Department

Další metropolitní policie v USA, kterou zmiňuji jen na okraj, protože mě zaujala tím, jak je financován její provoz. Metropolitní police v Dallasu, ale i Dallaský hasičský záchranný sbor je placený z prostředků města a to přesně z daní za nemovitosti, vybraných ve městě. Město, potažmo metropolitní policie zajišťuje veškerou činnost a agendu na úseku kriminality a navíc má na starosti i rychlou záchrannou službu. Policisté ve velkém počtu hlídkují v ulicích ve vozidlech, které jsou vždy vybaveny radarem a kamerami. Jako zvláštnost bych uvedl, že všechny pokuty vybrané policií jsou jejím příjmem a jsou přímo použity na technické vybavení policie, jako již zmíněné radary a kamery ve vozidlech.

Je tedy patrné, že po celém světě jsou zřízeny metropolitní policie již dlouhou dobu. Mám za to, že tento model se tedy ve světě osvědčil, jinak by byl nahrazen jinou formou.

## 3.2 Prvopočátky metropolitní policie v České republice

Stručný přehled jednotlivých období v minulosti u nás. S podrobnějším rozbořením období první republiky a období druhé světové války, kdy u nás vznikaly prvopočátky obecních policí, které se velmi podobají metropolitním policím v zahraničí. Období druhé světové války a protektorátu bylo pro Českou republiku a její občany velmi těžkým obdobím. V žádném případě by nikdo z nás nechtěl, aby k něčemu podobnému opět došlo. Z hlediska této práce beru z tohoto období v potaz jen struktury zřízených policí a jejich obecné úkoly. Nechci nijak hodnotit konkrétní nasazení, zákroky a činnost.

### 3.2.1 Vznik Policie České republiky a obecní policie ve zkratce

#### Četníci za dob Rakousku

Státní policejní úřady doplnili legendární **četníci**. První četnickou formací na území rakouského císařství byl četnický pluk v Lombardii, převzatý v roce 1815 z ozbrojených složek bývalého Napoleonova Italského království. Po revolučních letech 1848–1849 se podle tohoto vzoru zavedlo četnictvo na celém území monarchie. Kromě toho byla zavedena samospráva, v jejímž rámci mohla působit komunální policie.

#### Období první republiky

Československo převzalo rakouskou organizaci státních policejních úřadů, četnictva i komunální policie. V obcích působilo **četnictvo**, podléhalo vojenským trestním zákonům i soudům. Starali se o bezpečnost, zjednávali klid a pořádek, hlídkovali a zatýkali stíhané. Ve statutárních městech fungovaly **státní policejní úřady**. Policejní ředitelé a správci komisařství museli mít právnické vzdělání.

#### Období od roku 1948 do 1989

Po válce existovalo pět služeb: pořádková, kriminální, státní bezpečnost, zpravodajská složka a pohotovostní pluk. Po komunistickém puči v roce 1948 byly nesmyslně přebírány sovětské zkušenosti. Vznikla dvě velitelství a to Státní bezpečnosti

(StB) a Veřejné bezpečnosti (VB). StB byla politickou policií, jež pod kontrolou KSČ pronásledovala protivníky režimu.

### Vývoj po roce 1989

V únoru 1990 zanikla StB. VB se v roce 1991 proměnila v policii. V též rok stát umožnil městům vznik **obecní policie**, na řešení veřejného pořádku na jejich území. Strážníci, které řídí starosta, si však většinou nedokázali získat respekt veřejnosti.<sup>21</sup>

### 3.2.2 Období první republiky od roku 1918 do roku 1939 podrobněji

Udržování veřejného pořádku, klidu a bezpečnosti v rámci území celého státu bylo úkolem státním, jemuž se stát snažil dostát tím, že potřebné bezpečnostní úkoly zajišťoval zásadně vlastními orgány. Tyto úkoly byly vykonávány:

- V převážné míře okresními politickými úřady, tj. bezpečnostními úřady první stolice a četnictvem, kterým bylo podřízeno
- Menší měrou státními policejními úřady a policejními orgány jim přidělenými a to v úředních obvodech, které byly těmto úřadům přikázány

Výjimkou z tohoto pravidla byla pouze města s vlastními obecními statuty, kterým bylo ponecháno udržování veřejného pořádku, klidu a bezpečnosti na svém území vlastními bezpečnostními orgány, pokud veřejná bezpečnostní služba i v těchto městech nebyla vykonávána státními orgány.

---

<sup>21</sup> Zdroj: Policie ČR

Autonomní městské obce však tyto funkce, na rozdíl od agend, které spadaly do jejich samostatné působnosti, nekonaly pomocí vlastního práva, ale prostřednictvím práva, které přináleželo vládě a bylo na ně pouze přeneseno.

V tomto směru vykonávaly autonomní městské obce agendy politického úřadu první stolice. Podléhaly pak zemskému politickému šéfu, kterému náležela péče o udržení veřejného pořádku, klidu a bezpečnosti v celé zemi, včetně autonomních měst.

Četnictvo tedy mělo vykonávat veřejnou bezpečnostní službu zpravidla mimo území autonomních měst. Zejména v případech, které vyžadovaly rychlý zákrok, mohla být bezpečnostní služba rozšířena i na tyto obvody. Opačně pak nebylo bezpečnostním orgánům autonomních měst za obdobných okolností a v ojedinělých případech, aby svou činnost rozšířily i na venkovské okresy ležící mimo území města.

Na základě vládního nařízení číslo 51 z roku 1936 bylo možné v situacích, kdy vznikla obava, že by mohl být porušen veřejný pořádek, přibrat na přechodnou dobu pro zajištění výkonu bezpečnostní služby též členy obecní stráže bezpečnosti. Rozhodnutí leželo na politických či státních policejních úřadech, které tyto členy mohly podřídit velení policejních strážních sborů. V těchto případech náležely členům obecní stráže bezpečnosti stejná práva a stejné povinnosti jako členům policejních strážních sborů, zejména i stejné právo užití zbraně.

Zákon, upravující obecní zřízení v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, dával obcím možnost volně ustanovovat a podle toho nařizovat a činit opatření ve věcech, které se týkaly prospěchu obce a které mohly být provedeny jejich vlastními silami.

Z hlediska plnění bezpečnostních úkolů obcím příslušelo:

- Přihlížet k bezpečnosti osob a jmění
- Mít péči o zachování obecních silnic, cest, míst a mostů, o bezpečné a snadné ježdění po silnicích a vodách, jakož i konat policii polní
- Vykonávat policii vztahující se k věcem potravním a přihlížet k prodeji na trhu, zvláště pak dohlížet k míře a váze
- Vykonávat policii v příčině zdraví
- Konat policii týkající se čeledi a dělníků a držet ruku nad čeledním řádem

- Konat mravnostní policii
- Konat policii v příčině staveb a v příčině ohně, držet ruku nad řádem stavebním a udělovat policejní povolení ke stavbám

Významné postavení v obci náleželo starostovi, který měl držet ruku nad policií místní a to ve všech směrech, kromě těch, které byla zákonem přikázány státních orgánům.

Členové sboru stráže bezpečnosti byli přijímáni do služeb na základě veřejného konkursu volbu, kterou vykonávalo městské zastupitelstvo. Služba byla podřízena prostřednictvím policejního úředníka osobně a disciplinárně starostovi nebo jeho náměstkům, služebně a pořádkově starostově nebo úřadujícímu náměstkovi. Policejní úředník, respektive vedoucí úředník policejního oddělení, byl bezprostředním nadřízeným všech členů stráže. Členové stráže byli podrobováni teoretickému a praktickému výcviku, jehož cílem bylo zdokonalení znalostí a obeznámení se s novými a zopakování starých zákonů, nařízení a předpisů. Výkon služby byl prováděn nepřetržitě po dobu 24 hodin s následujícím 24 hodinovým volnem. Všichni členové stráže byli povinni mít stálé bydliště v policejním obvodu a hlásit každé překročení obvodu starostovi města nebo úřadujícímu náměstkovi a městské radě. Strážníci jako ochránci práva byli povinni být příkladem občanských ctností a chovat se ve službě i mimo ni nestranně, vážně, důstojně a slušně. V nebezpečích, která služba přinášela, měli postupovat odhodlaně a zmužile.<sup>22</sup>

---

<sup>22</sup> Macek, P. – Uhlíř, L. Dějiny policie a četnictva II. Československá republika (1918 -1939). 1. vyd. Praha: Police history, 1999. Kapitola III, Policie, s. 40-47. ISBN 80-902670-0-9



### 3.2.3 Období druhé světové války a Protektorátu Čechy a Morava od roku 1939 do roku 1945 podrobněji

Území Protektorátu Čechy a Morava představovala bývalá země Česká a země Moravská, ovšem bez pohraničních území, odstoupených Německu a Polsku. Protektorát měl 7,5 miliónu obyvatel (z toho asi 250.000 Němců).

Ministerstvo vnitra za protektorátu i nadále řídilo činnost bezpečnostních složek – policie a četnictva. Vlastní kontrolu a dozor nad nimi však vykonávaly německé bezpečnostní orgány na území protektorátu.

Bezpečnostní složky se pak organizačně dělily na dvě součásti:

protektorátní uniformovanou policii tedy:

- Četnictvo
- Uniformovanou vládní policii
- Uniformovanou obecní policii a požární policii

a neuniformovanou protektorátní policii:

- Vládní kriminální policii
- Obecní kriminální policii

Nás bude pro účely této práce zajímat podrobněji uniformovaná obecní policie a obecní kriminální policie.

Obecní policie v prvních letech protektorátu fungovala na obdobných principech jako v předchozím období (v období první republiky). Vláda byla i nadále oprávněna určovat podmínky pro ustanovení členem obecní stráže, platní ustanovení bylo možné jen se souhlasem politického úřadu bezprostředně nadřízeného obci, politické a vládní policejní úřady mohly ve zvláštních případech přibírat pro výkon bezpečnostní služby i členy obecní stráže bezpečnosti.

Uniformovaná obecní výkonná policie měla v Čechách velitelství ve 27 městech. Postavení těchto policejních sborů bylo upraveno až v roce 1942, kdy došlo k upřesnění jejich označení, a to jako obecní výkonná policie.

Obdobně jako dříve, byla obecní výkonná policie povolána k výkonu policejních úkolů, které příslušely obcím na základě všeobecných ustanovení. Samostatně byla ustanovena povinnost vyhovovat v rámci svých oprávnění dožadáním jiných veřejných orgánů, úřadů a soudů.

Obecní výkonná policie se dělila na dvě složky na uniformovanou a neuniformovanou výkonnou policii. Obce s více než 10.000 obyvateli měly povinnost zřídit a udržovat obecní výkonnou policii, a to obě její složky.

Pro obce s více než 5.000 obyvateli byla povinnost zřízení a udržování uniformované výkonné policie. To se nevztahovalo na obce, pro které byl zřízen vládní policejní úřad. Pokud byly shledány vážné důvody pro zřízení obecní výkonné policie, mohla být povinnost uložena i menším obcím. Nebylo-li tomu tak, pak tyto obce nebyly samy oprávněny ke zřízení a udržování obecní výkonné policie. Otázky zřizování a udržování těchto policií nebyly v dispozici obcí a měst. Rozhodnutí vydával ministr vnitra, který mohl svůj příkaz vzít zpět.

Podřízenost obecní výkonné policie byla trojí, a to obecnímu starostovi a jeho pověřených zástupcům, dále politickým úřadům a ministerstvu vnitra.

Podřízenost ve vztahu k obci a jejím představitelům se projevovala v konkretizaci, výkonu a kontrole plnění úkolů v jednotlivých oblastech výkonu místní policie. Příslušníci obecní výkonné policie byli obecními zaměstnanci, avšak pro jejich služební a platové poměry byly směrodatné předpisy, platné pro vládní policii. Náklady na obecní policii, vzniklé jejím vybudováním a udržováním, nesla obec, přičemž obcím byla dána možnost získat příspěvek na tyto náklady.

Působnost ministerstva vnitra byla uplatňována na úseku výstroje, výzbroje výcviku policií a jejich příslušníků tak, aby tyto byly prováděny podle jednotlivých zásad. Směrnice k tomu náleželo vydat ministerstvu vnitra. Jednotně bylo též upraveno použití zbraně, pro které platily předpisy o použití zbraně četnictvem.

Oblast obecní výkonné policie doznala ještě koncem roku 1942 určitých změn. Předně odpadla povinnost obcím s více než 5.000 obyvateli zřídit a udržovat obecní výkonnou policii. Obcím, které jí nebyly oprávněny udržovat, pak byla určena povinnost přenechat protektorátní policii k bezplatnému užívání budovy, místnosti a věcná zařízení k jejímu využití. Navíc byly obce povinny poskytovat roční příspěvky na osobní a věcná vydání, spojená s udržováním veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku. Příspěvky byly určeny zemským úřadům, jejich výše měla činit nejméně dvě třetiny skutečných nákladů. Roční příspěvek však nesměl překročit částku, skutečně vynaloženou obcí na plnění policejních úkolů v posledním kalendářním roce před převzetím této oblasti protektorátní policii.

Obecní výkonná policie se tak stala třetím celkem protektorátní policie. Zavedení jednotné organizace se ovšem protahovalo, sjednocen byl pouze stejnokroj, který byl stejný jako u vládní policie, pouze výložky byly modré. Byly užívány i vojenské názvy hodností, ale ne na všech místech.

Ani výkon služby nebyl jednotný. Některé menší sbory obecní policie se omezovaly na pouhou podporu četnictva, naopak v některých městech byly organizovány úřady, výkonem služby srovnatelné s úřady vládní policie. Některé městské úřady měly i civilní stráž. Zákonným podřízením těchto komunálních policejních úřadů okresním úřadům bylo docíleno jejich spojení s ostatními správní službou a Kriminální ústřednou v Praze, čímž bylo dosaženo úzké součinnosti ve výkonu kriminální služby

V porovnání s předchozím obdobím (první republiky) zde docházelo k přísnější centralizaci v oblastech zřizování a organizace činnosti komunálních policejních sborů. I nadále však byly konkrétní otázky jejich postavení a činnosti na daném teritoriu upravovány podle místních specifik a potřeb.

Obecní police se v prvních letech protektorátu řídila lokálními služebními řády, které byly vytvářeny podle potřeby a podmínek obce či města. Stráž byla určena pro udržení veřejného pořádku, bezpečnosti majetku i osoby všech státních občanů i cizinců. Její povinností bylo dále podporovat v obvodech své působnosti veřejné úřady v jejich úředních úkonech.

Činnost stráže byla dvojího zaměření:

- Preventivní, která směřovala k tomu, aby se zabránilo porušení veřejného práva
- Represivní, která měla takové porušení zákonnými prostředky potlačit

Sbor byl rozdělen na stráž uniformovanou a neuniformovanou – policejní agenty.

Uniformovaný sbor byl založen na moci velitelské a neuniformovaný byl podřízen úřední moci představené. Činnost obou sborů však byla založena na bezpodmínečné poslušnosti příkazů velitele a představeného. V čele uniformovaného sboru stál velitel, takzvaný úředník stráže, který byl podřízen správce policejního úřadu a ten pak starostovi města. Správce policejního úřadu – policejní komisař zodpovídal starostovi města za řádný chod služby a za veškeré úkony svěřené policejnímu úřadu. Byl bezprostředním představeným jemu podřízených úředníků, bezpečnostních orgánů a jejich zřízců, přidělených pro výkon služby. Velitel sboru byl v nepřítomnosti správce policejního úřadu jeho zástupcem. Zodpovídal za kázeň a pořádek, spořádaný chod služby, za bezvadnou a předepsanou výstroj a výzbroj členů sboru, podával správci návrhy na pochvaly, povýšení nebo potrestání a společně s ním sestavoval kvalifikační tabulky. Členům sboru byla stanovena povinnost dokonale znát nejen své působíště a v něm se nacházející úřady státní, okresní a obecní, byty lékařů, porodních asistentek, veřejné ústavy, nemocnice, lékárny, noclehárny, hostince, výčepy, hotely, veřejné podniky, ale i pozemní a vodní komunikace, umístění požárních hydrantů, vchody, východy a průchody jakož i skrýše podezřelých osob.

Strážníci měli povinnost zakročovat pouze na základě platných zákonů a nařízení a měli, kdykoliv ve službě proti někomu zakročovali, užít slov: „Ve jménu zákona“, a to příslušným jazyce.

Zakročování se dělo těmito formami:

- Napomenutí – poučení, upozornění, vyzvání
- Oznámení
- Předvedení – zatčení

Napomenutí bylo charakterizováno jako preventivní prostředek, směřující k zamezení jednání buď zakázaných, anebo přímo postavených pod trestní sankci. Napomenutí mělo být vždy přímé a určité a provedené tak, aby nezavdalo podnět nebo příčinu k jakémukoliv projevu neposlušnosti a k případnému odporu.

Oznámení mělo být vždy objektivní a přesné, přitom však pokud možno krátké a vyčerpávající. Při oznámení bylo nutno zjistit totožnost osoby, které se oznámení týkalo. Při oznámení majitele, kočího nebo řidiče číslovaných vozů, stačilo zpravidla udat značku povozů s příslušným číslem.

Při předvádění se sbory stráže bezpečnosti, řídily ustanovením trestního řádu. Nejčastěji bylo toto zakročování prováděno při přestupcích soudních nebo politickým a policejních, kdy se bezpečnostní orgán měl omezit na napomenutí a udání, popřípadě obviněného předvést úřadu.

Členové uniformované stráže konali službu zpravidla nepřetržitě po dobu 24 hodin a poté měli 24 hodin volno. Maximální počet služeb v měsíci činil 13 nebo 12 služeb.<sup>23</sup>

### 3.3 Shrnutí

Bylo zde na praktických příkladech ukázáno, jak fungují a jaké mají úkoly metropolitní policie ve světě. Hodně z nich funguje i několik století. Tento model ochrany veřejného pořádku se tedy osvědčil. Dále byl naznačen vývoj policie v minulosti naší republiky, kdy zde již opakovaně docházelo ke zřizování struktur policie podobných současným metropolitním policiím v zahraničí.

---

<sup>23</sup> Macek, P. – Uhlíř, L. Dějiny policie a četnictva III. Protektorát Čechy a Morava a Slovenský stát. 1. vyd. Praha: Police history, 2001. Druhá část, Kapitola III, Policie, s. 75-84. ISBN 80-86477-01-0

## **II. PRAKTICKÁ ČÁST**

## 4 VZNIK METROPOLITNÍ POLICIE V ČESKÉ REPUBLICĚ

Dalo by se říci, že vznik metropolitní policie je nevyhnutelným krokem. Postupem k dalšímu vývoji, zlepšení a návratu ke kořenům, k původnímu poslání ochránců veřejného pořádku. V dnešní době je to vyjádřeno heslem bývalého ministra vnitra Ivana Langera, Pomáhat a Chránit. Pokud se zamyslíme nad tímto heslem, představíme si, co si občané pod tímto heslem vybaví a budeme se jím řídit, tak dosáhneme podstatného zlepšení vnímání práce bezpečnostních složek v očích veřejnosti. Cesta k naplnění hesla je vznik metropolitní policie v České republice.

### 4.1 Způsob vzniku metropolitní policie

V této kapitole se zamyslíme nad tím, jakým způsobem by mohlo dojít ke vzniku metropolitní policie. V předchozí kapitole bylo zmíněno, jaká byla struktura naší státní a obecní policie za první republiky a v období protektorátu. Těmito obdobími jsem se zčásti inspiroval při návrhu současné metropolitní policie, další mou inspirací byla metropolitní policie v USA.

Z hlediska způsobu vzniku, se jako nejlepší jeví vznik metropolitní policie v městech nad sto tisíc obyvatel, kde by na základě nového zákona došlo ke sloučení stávající Policie České republiky a Městské policie do jednoho celku, do metropolitní policie. Byl by proveden převod materiálu, majetku a lidí do nové organizace s úplně odlišnou strukturou, systémem práce a velení. Metropolitní policie by měla být politicky nezávislá, samostatná organizace pracující na základě zvláštního zákona. Hlavním jejím úkolem by bylo zajištění místního veřejného pořádku a bezpečnosti osob a majetku.

## 4.2 Právní základ, působnost a struktura metropolitní policie

Právní základ vytvoří nový speciální zákon O metropolitní policii. Bez tohoto zákona není možný vznik ani fungování metropolitní policie. V tomto zákoně se musí zejména stanovit:

- Věcná působnost a oprávnění příslušníků
- Teritoriální působnost
- Forma služebního poměru příslušníků
- Struktura a podřízenost metropolitní policie a jejích příslušníků

Dále je nutno provést revizi a úpravy stávajících zákonů, kde se musí doplnit k policistům a strážníkům nově i metropolitní policisté.

### 4.2.1 Věcná působnost a oprávnění příslušníků

Je nutno vymezit kompetence, neboli okruh činností, které bude metropolitní policie vykonávat. Metropolitní policie nebude mít ve věcné působnosti vyšetřování závažných případů, například vražd a případů svým rozsahem přesahujícím teritorium města, tedy celorepublikových. Na dělení trestných činů podle závažnosti je již připraven nový Trestní zákoník<sup>24</sup>, který nám rozdělil trestné činy na přečiny a zločiny. Přečiny jsou všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let<sup>25</sup>. Svěřil bych tedy všechny přestupky<sup>26</sup> a přečiny do kompetence metropolitní policie. Tomuto je nutno přizpůsobit oprávnění

---

<sup>24</sup> zákon číslo 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

<sup>25</sup> § 14 odst. 2 trestního zákoníku

<sup>26</sup> § 2 odst. 1 zákona číslo 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů



metropolitního policisty a vytvořit kompilát se zákona o Policii České republiky<sup>27</sup> a ze zákona o obecní policii<sup>28</sup>, kdy je nutno metropolitním policistům dát oprávnění potřebná k odhalování a prověřování přestupků a trestných činů, přesněji přečinů. Vymezit, zda budou moci využívat všech možností trestního řádu, nebo zda přesně definovat co mohou využít. Příkladem je odposlech a záznam telekomunikačního provozu, který se dle Trestního řádu<sup>29</sup> se může využít u trestných činů se sazbou odnětí svobody vyšší než deset let. Toto je příklad oprávnění, které metropolitní policista nepotřebuje pro výkon své práce. V porovnání s Policií České republiky, kde je více služeb specializovaných na konkrétní činnosti, tedy služba Pořádkové policie, Dopravní policie, Cizinecké a pohraniční policie, Hlídkové služby bude moci každý příslušník metropolitní policie vykonávat činnosti všech výše uvedených služeb Policie České republiky.

#### 4.2.2 Teritoriální působnost

Dále je potřeba vymezit teritoriální působnost. Zda bude omezena jen územím města, nebo budou příslušníci moci zasahovat i mimo území města. U větších měst jako Praha, Brno, by se dala vymezit jen územím města, které je dostatečně velké na provedení a organizaci zákroku proti pachateli, který utíká nebo ujíždí před hlídkou. U menších měst by zde mohl nastat problém, že by hlídka provádějící zákrok překročila území města. Nejvhodnější by bylo vymezit působnost na území města, s tím, že pokud zákrok započne v teritoriu města a dojde k v opodstatněných případech k nutnosti pachatele stíhat i mimo území města mohla by hlídka za tímto konkrétním účelem zakročit i mimo vymezené území.

---

<sup>27</sup> zákon číslo 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

<sup>28</sup> zákon číslo 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

<sup>29</sup> zákon číslo 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů

### 4.2.3 Forma služebního poměru příslušníků

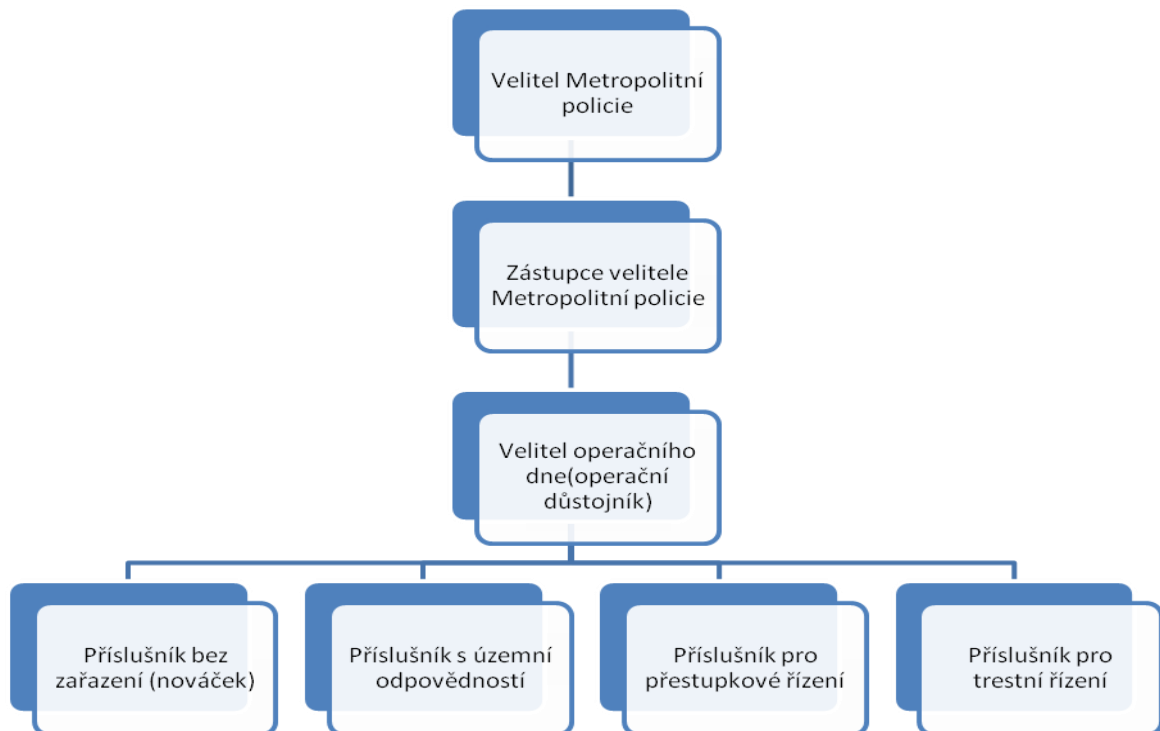
Je nutno vyřešit formu pracovního poměru metropolitních policistů, kdy současní strážníci městské policie jsou v pracovním poměru jako občané a příslušníci Policie České republiky jsou ve služebním poměru. Mezi těmito formami je velký rozdíl. Na příslušníky Policie České republiky jsou kladeny větší nároky při přijímání do služebního poměru. Také v době aktivní služby je jejich práce zodpovědnější, jelikož pracují s většími oprávněními, například vedou trestní řízení. Tedy jejich práce je náročnější, ale je lépe finančně ohodnocena. Jsou zde také další výhody vyplývající ze služebního poměru, jako delší dovolená, služební rehabilitace a příspěvek za dlouholetou službu. Naproti tomu strážníci Městské policie jsou zaměstnanci města, kteří jsou na základě zákona ozbrojeni a konají dohled na úseku jednodušších přestupkových jednání v daném městě. Jejich finanční ohodnocení je zpravidla nižší než u příslušníků Policie České republiky. Pro výkon povolání jsou jim svěřena menší oprávnění než příslušníkům. Strážníci jsou tedy zaměstnanci města a ze strany státu jim není poskytováno žádné dodatečné zvýhodnění, jako delší dovolená, nebo příspěvek za službu. Jako nejvhodnější forma u metropolitní policie je obdoba služebního poměru u Policie České republiky, jinak by došlo k značnému znevýhodnění metropolitních policistů. Bylo nutné tedy nutno do nového služebního poměru přijmout vybrané současné pracovníky Městské policie.

### 4.2.4 Struktura a podřízenost příslušníků a metropolitní policie

Struktura metropolitní policie musí reflektovat věcnou příslušnost, tedy konkrétní počty lidí podle počtu vykonávaných činností. Se strukturou přímo souvisí otázka podřízenosti. Kdo bude velet veliteli metropolitní policie? Mohl by to být Krajský ředitel Policie České republiky, který by dohlížel na výkon jeho činnosti, ale v tom případě by zřejmě předmětné město nechtělo investovat od materiálního vybavení policistů a ani by nemohlo mluvit do toho, co a kde se má dělat. Toto tedy není správná cesta. Mohl by to být primátor města, popřípadě jeho náměstek. V tomto případě by metropolitní policii platilo město, kde by byla zřízena. Město by samo rozhodlo o použití sil a prostředků na

základě aktuální bezpečnostní situace. Tato možnost se jeví jako vhodnější. Kdo bude nadřízený metropolitní policie jako celku? Bude to Krajské ředitelství policie, do jehož území města spadá nebo Policejní prezidium?

Struktura prvků metropolitní policie:



Obrázek č. 3 – Struktura prvků metropolitní policie

Jednotlivé prvky podrobněji:

**Velitel metropolitní policie** zodpovídá za celou metropolitní policii a za všechny její příslušníky. Určuje vizi, zaměření celé metropolitní policie, zastupuje ji při jednání s dalšími subjekty. Je jmenován a odvoláván primátorem daného města na dobu pěti let. Odvolán může, být jen za přesně stanovených podmínek, kdy nesmí docházet k tomu, že bude zvolen nový primátor a proto bude i nový velitel metropolitní policie. Tedy musí být politicky nezávislý. V době jeho přítomnosti v práci jde o nejvyššího velitele, který však převezme velení jen ve výjimečných případech většího ohrožení veřejného pořádku, větší havárie a krizového stavu. Má funkci odvolacího orgánu, kdy přezkoumává rozhodnutí vydaná jednotlivými příslušníky.

**Zástupce velitele metropolitní policie** v době nepřítomnosti velitele zastává jeho funkci. Dále na něj mohou být delegovány některé úkoly velitele i v době jeho přítomnosti. Například personální náležitosti, ekonomické zabezpečení a další.

**Velitel operačního dne (operační důstojník)** je příslušník, který má přímé velení nad všemi konkrétními příslušníky přítomnými ve službě a sám je podřízen veliteli a zástupci metropolitní policie. Ve větších městech jich může být přítomno ve službě více naráz, kdy mohou mít každý na starosti část města. Jejich hlavní úkoly jsou:

- Příjem veškerých oznámení od občanů
- Rozhodnutí o právní kvalifikaci skutku
- Určení konkrétních příslušníků, kteří budou daný případ řešit
- Kontrola a podpis rozhodnutí, spisů vydaných v přestupkovém a trestním řízení
- Operativní řízení síl a prostředků podle aktuálního stavu veřejného pořádku
- Vyrozumění velitele a zástupce v odůvodněných přídech

**Příslušník bez zařazení (nováček)** je příslušník, který k metropolitní policii právě nastoupil, nebo je ještě ve zkušební době. Jeho úkolem je výkon základních činností jak na útvaru, tak mimo útvar. Zpravidla působí ve vícečlenné hlídce pod vedením zkušeného příslušníka. Vykonává preventivní výkon služby v území, doručuje zásilky, vyřizuje jednoduchá dožádání a řeší blokově přestupkové jednání.

**Příslušník s územní odpovědností** má v osobní odpovědnosti část území města, kde zpravidla nejčastěji vykonává službu. V tomto území má na starosti kontakt s občany, firmami a institucemi. Důraz je veden na kontakt s občany, řešení místních problémů veřejného pořádku a získávání informací k prověřovaným případům - místní šetření. Zná strukturu obyvatel, riziková místa a kriminálně závadové osoby – pachatele protiprávního jednání.

**Příslušník pro přestupkové řízení** má přiděleny a zpracovává spisy řešící problematiku přestupků podle Přestupkového zákona a dalších zákonů. Jde tedy o velkou skupinu přestupků nejčastěji proti občanskému soužití majetku, bezpečnosti a plynulosti silničního provozu a dalších. Jde o věci, které nebyly vyřešeny na místě oznámení, zjištění a je nutno ve věci provést šetření nebo je oznámit jinému orgánu, například přestupkové komisi při Magistrátu města. Má osobní odpovědnost za správné zpracování spisů. Kromě toho koná výkon služby v terénu při příjmu oznámení.

**Příslušník pro trestní řízení** vykonává samostatnou činnost na úseku trestního řízení. Do tohoto spadá zpracování příjmu oznámení o trestném činu, ohledání místa činu, výslechy osob, vedení zkráceného přípravného řízení a trestního řízení. Má osobní zodpovědnost za správné zpracování spisů. Dále vyjíždí na místa spáchání trestných činů anebo míst závažnějších, složitějších přestupků.

Všichni příslušníci konají výkon služby při příjmu oznámení na stanici, nebo přímý výkon služby v území mimo stanici. Příslušníci pro přestupkové a trestní řízení mají zpravidla část služby nebo některý den služby vyhrazen na zpracování spisů v kanceláři.

Podřízenost metropolitní policie:



Obrázek č. 4 - Podřízenost metropolitní policie

Na předchozím obrázku vidíme instituce a orgány, které mají vliv na práci metropolitní policie, kdy následuje podrobný rozbor od nejvíce vlivných.

**Okresní státní zastupitelství** je přímo nadřízený orgán v rámci trestního řízení, dohledu nad oprávněností zadržení, zajištění osob a věci. Má právo vracet, rušit, měnit rozhodnutí orgánu metropolitní policie v trestním řízení. Některé úkony podle trestního řádu mohou být činěny jen se souhlasem státního zástupce. V praxi jde hlavně o spolupráci vedenou tak, aby v prověřování nebyly chyby a trestní spis předaný na Okresní státní zastupitelství bez závad obstál v řízení před soudem, tedy došlo k odsouzení pachatele a tím i k případnému rozhodnutí o náhradě škody pro poškozeného.

**Krajské ředitelství Policie České republiky** přebírá si od metropolitní policie případy zločinů, rozhoduje o tom, zda věc patří do kompetence metropolitní policie nebo zda si případ převezme. Na návrh primátora města rozhoduje o zrušení metropolitní policie. Poskytuje konzultační, právní pomoc při řešení případů.

**Přestupková komise magistrátu města** je orgán města, který projednává přestupky, které mu byly oznámeny metropolitní policií. Jeho vliv spočívá v tom, že může zaslaný spis vrátit zpět, nebo požadovat doplnění jednotlivých úkonů.

**Primátor města** zřizuje metropolitní policii, jmenuje a odvolává velitele metropolitní policie. Může také podat návrh Krajskému řediteli policie ČR na zrušení metropolitní policie, který v této věci rozhoduje. Vliv primátora bude v podmínkách České republiky určitě velký, ale dle zákona by měl být minimální. Metropolitní policii sice financuje město, ale dle zákona musí být na činnost vyhrazen přesný počet procent rozpočtu města – objem peněz na příslušníka. Nepůjde ji tedy zrušit, zlikvidovat snížením rozpočtu přiděleného metropolitní policii ze strany primátora nebo zastupitelů města.

### 4.3 Převod lidí, majetku a materiálu

Jak to celé provést? Jak logisticky zvládnout převod lidí, majetku a materiálu? Samozřejmě bude nutná velmi dobrá příprava předem. Převodu teorie do praxe ve velkém měřítku, by měl předcházet pilotní projekt, kde se vyzkoušet vytvoření jednoho nového metropolitního sboru v jednom městě.

Převod lidí by byl proveden tak, že by se do nové struktury převedli všichni pracovníci Obvodního oddělení policie ČR spadající pod příslušné město. Dále dojde k převedení části policistů Dopravní policie a Cizinecké policie. Převodem by došlo ke zrušení současného zařazení strážníků a policistů. Na post velitele metropolitní policie by bylo vyhlášeno výběrové řízení. Všichni převedení by byli zařazeni na stejném postu univerzálního policisty. Měli by stejný základní plat a vykonávali by vše, co by bylo potřeba.

Majetek a materiál Policie České republiky a Městské policie by se účetně převedl na metropolitní policii. Všechn majetek i materiál byl pořízen za peníze pocházející původně ze státního rozpočtu a tedy přeneseně z peněz občanů. Je to tedy jen legislativní problém

### 4.4 Důvody vzniku

Jaké jsou důvody pro vznik metropolitní policie? Samozřejmě nelze vypsát všechny, ale budou zmíněny jen ty podstatné.

Jedná se o:

- Zlepšení ochrany veřejného pořádku
- Finanční důvody
- Personální důvody

#### 4.4.1 Zlepšení ochrany veřejného pořádku

Vznikem metropolitní policie dojde k vytvoření nového sboru, který bude efektivněji pracovat na poli ochrany veřejného pořádku na místní úrovni. Tím, že budou dnes jednotlivě řízené složky sloučeny a vedeny jedním nadřízeným dojde k značenému posunu v možnostech operativního přesunu lidí a prostředků na aktuální problémové místa se zaměřením na konkrétní protiprávní činnosti. Velení lidem by zajišťoval místní člověk, který je plně obeznámen s tím, kde a jaké jsou problémy ve veřejném pořádku na regionální úrovni. Nový sbor by se mohl oprostít od činností, které vykonává současná místní Policie České republiky jen proto, že to po ní chtějí nadřízené kraje, nebo Policejní prezidium. Jde například o různé celorepublikové dopravně bezpečnostní akce, shromažďování různých statistik a údajů pro další přesně neurčené využití. Tato činnost ubírá mnoho času, který by mohl být věnován k řešení místních problémů.

#### 4.4.2 Finanční důvody

V dnešní době úspor, se jeví jako podstatné finanční hledisko. Sloučením Policie České republiky a Městské policie do jednoho celku by se ušetřila velká částka peněz. Finance by byly vynakládány podle aktuální bezpečnostní situace v místě zřízení metropolitní policie. Tím se stane takový sbor efektivnějším, schopnějším pružněji reagovat na aktuální potřeby. Odbourají se tím, drahé, zdlouhavé centrální nákupy. Sloučením a tedy odbouráním zdvojených kompetencí a opakování těch samých úkonů příslušníků a strážníků bylo možné snížit počet lidí, kteří potřebnou činnost vykonávají, tedy uspořit finance.

#### 4.4.3 Personální důvody

Již v současné době dochází k personální výměně lidí mezi Městskou policií a Policií České republiky a samozřejmě i opačně. Personální důvod je velmi důležitý, protože



sloučením by se dosáhlo velmi velkého zeštíhlení velitelského aparátu. Byl by tu jen jeden velitel, který by měl pod sebou všechny podřízené příslušníky. Je nepodstatné, jak se tato funkce bude nazývat. Mohl velmi jednoduše a rychle přesouvat síly a prostředky na místa, kde dochází k páchání trestné činnosti. Jeho hlavním a jediným zájmem by měla být ochrana veřejného pořádku na teritoriu města. Z hlediska počtu vedených lidí by se dalo vycházet z krajského města, kde bývá přibližně 100 policistů a 80 strážníků. Dále je nutné změna orientace lidí na specializaci v konkrétní oblasti. Nemůžeme zachovat současný model a mít metropolitní dopravní, pořádkovou, cizineckou policie. Je třeba jít cestou univerzálnosti policisty. Každý metropolitní policista by měl umět dát pokutu řidiči, ale také pachateli krádeže v obchodě. Umět správně zajistit a zpracovat ohledání místa dopravní nehody, ale také místo spáchání přestupku a trestného činu. Tento postup lze také aplikovat na problematiku cizinecké policie. Každý metropolitní policista by měl dokázat provést základní kontrolu dokladů a oprávněnosti pobytu cizince v naší republice. Toto je ta správná cesta a ne jak je tomu v současnosti, kdy na absurdním případě dopravní nehody nelegálního přistěhovalce, který veze odcizené zboží, by se potkali takřka všechny složky Policie České republiky v počtu nejméně šest policistů a ještě by mezi nimi vznik sáhodlouhý konflikt, o tom komu přísluší věc zpracovávat. Na takovou věc postačují dva příslušníci, kteří zpracují celý případ kompletně. Není na to potřeba žádných specialistů na konkrétní problematiku. Dala by se zavést odpovědnost za spis, neboli metropolitní policista přijede na místo a celou věc má osobně na starosti od začátku do konečného vyřízení věci. Odpadlo by to dnešní, to jsem neudělal špatně já, ale někdo jiný přede mnou. Je otázkou, zda je u metropolitní policie potřebné zřizovat obdobu kriminální policie. Zda je pro správné fungování, nutná nebo potřebná. Myslím si, že není. Hlavní práce metropolitní policie totiž spočívá v preventivním působení, předcházení spáchání narušení veřejného pořádku a ne skrytého odhalování této činnosti.

## 5 ZHODNOCENÍ NOVÉHO STAVU

Celkovým posouzením z různých hledisek jsem dospěl k názoru, že zřízení metropolitní policie v podmínkách České republiky je vhodnou alternativou a doplněním stávající struktury bezpečnostních složek zajišťujících veřejný pořádek. Jde o věc, která u nás nebyla nikdy prakticky zavedena, ale v minulosti zde fungovaly obecní policie, které měly podobné úkoly a pravomoci jako navrhovaná metropolitní policie. Metropolitní policie je také již po dlouhou dobu zřízena na různých místech světa. Níže jsem uvedl hlavní výhody a nevýhody nového stavu.

### 5.1 Výhody

Výhodou nového stavu je možný další posun, zlepšení v ochraně veřejného pořádku. Tím i zlepšení kvality života, kdy by mělo dojít ke snížení nežádoucích jevů ve společnosti. Další výhodou je levnější, operativnější sbor, který může lépe reagovat na konkrétní bezpečnostní situaci. Řízení sboru místními orgány je vhodnější než centrální řízení, protože místní orgány lépe znají místní problémy. Je to tedy použití principu samosprávy v praxi.

Hlavní výhody jsou:

- Zlepšení v ochraně veřejného pořádku
- Sjedení policie v daném teritoriu
- Lepší akceschopnost
- Operativní řešení dle aktuálních bezpečnostních potřeb
- Odbourání vícestupňového a centralizovaného řízení a nákupů
- Levnější zajištění veřejného pořádku
- Použití celosvětově ověřeného systému metropolitní policie
- Lepší možnosti materiálního vybavení metropolitní policie
- Zřízení prestižního metropolitní sboru - zvýšení důvěry občanů

## 5.2 Nevýhody

Každá změna přináší období, kdy je tato změna zaváděna. Jak dlouhé bude toto období, než se plně a funkčně rozběhne práce metropolitní policie tak, jak je zamýšleno je těžké určit. Z toho vyplývá přechodné snížení standardů v ochraně veřejného pořádku. Protože jde o zavádění něčeho nového zcela jiného, je také možné, že metropolitní policie nebude fungovat dle představ a někde dojde ke zřízení a posléze i k jejímu zrušení. Jde o to, zda si můžeme dovolit provádět experimenty a riskovat to, že může dojít k prudkému navýšení trestné činnosti v oblasti, kterou například z hlediska nedostatečného počtu, kvalifikace nebude schopná metropolitní policie zvládnout. Zvážení tohoto rizika, respektive přínosu je na našich politicích.

Hlavní nevýhody jsou spíše skutečnosti, které nelze v současnosti předpokládat, jak dopadnou v budoucnu:

- Současné neexistence zákona o metropolitní policii
- Problémy s přechodným obdobím v době vzniku metropolitní policie
- Politická vůle měst ke zřízení metropolitní policie
- Připravenost informačních systémů

## 5.3 Shrnutí

Výhody nového stavu převažují nad nevýhodami, je tedy možno zřízení metropolitní policie jenom doporučit. Pokud bude schválen nový zákon upravující zřízení a práci metropolitní policie nic nebrání jejímu uvedení do praxe.

## ZÁVĚR

V této práci byl zhodnocen současný stav v ochraně veřejného pořádku v České republice, kdy bylo zjištěno, že již dlouhodobě dochází ke snižování počtu spáchaných trestných činů. Byla položena otázka, zda je to zásluhou kvalitní práce Policie České republiky, kdy byly zmíněny výhody a nevýhody současného stavu.

Bylo zkoumáno, jak je ochrana prováděna v zahraničí a jak byla prováděna v minulosti v České republice.

Snahou této práce bylo přispět k pozitivnímu trendu snižování kriminality a zlepšit ho pomocí zřízení metropolitní policie.

Na základě výše uvedených zjištění byl navržen model vzniku, fungování a struktury metropolitní policie v České republice a byly nastíněny výhody i nevýhody nového stavu.

Celkovým výsledkem této práce je závěr, že zřízení metropolitní policie je v podmínkách České republiky možné a v městech, kde by došlo ke zřízení, by výraznou měrou přispělo ke zlepšení bezpečnostní situace, jelikož by došlo k přenesení odpovědnosti za věci místního pořádku na místní samosprávu, která má lepší přehled o místních potřebách a problémech, na které může pružněji reagovat.

Cíle práce vytýčené na začátku byly splněny, studiem problematiky byly prozkoumány možnosti zřízení metropolitní policie, která se jeví jako zajímavá alternativa a doplnění k již zřízeným bezpečnostním složkám, Policii České republiky a obecním a městským policiím. Práce se jeví jako přínosná pro praxi, kdy ji lze použít k orientaci v problematice ochrany veřejného pořádku ve velkých městech a jako podklad k návrhům zákonů a zřízení metropolitní policie v České republice.

## ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

In this work, we assessed the current situation in the protection of public order in the Czech Republic, where it was found that there has long been committed to reducing crime. She was asked whether this is due to good police work of the Czech Republic, which have been mentioned advantages and disadvantages of the current situation.

It examined how to protect performed abroad and how it was done in the past in the Czech Republic.

The aim of this work was to contribute to a positive trend in reducing crime and improving it by creating the Metropolitan Police.

Based on the above findings, it is proposed the most suitable model of functioning and structure of the Metropolitan Police in the Czech Republic and outlined the pros and cons of the new state.

The overall result of this work is concluded that the establishment of the Metropolitan Police in the Czech Republic may be in cities where they were to set up, would significantly contribute to improving the security situation, as that would transfer responsibility for matters of local policy for local governments to has a better knowledge of local needs and problems, which can respond flexibly.

Objectives to be met at the beginning of the work have been met, the study explored the issue of establishing a metropolitan police, which appears to be an interesting alternative and complement to the already established by the security forces, Police of the Czech Republic and municipal and urban police. The work appears to be beneficial for the practice, where it can be used for guidance in the preservation of public order in major cities and as a basis to draft laws and the establishment of the Metropolitan Police in the Czech Republic.

## SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

### Monografie:

- [1] Macek, P. – Uhlíř, L. Dějiny policie a četnictva II. Československá republika (1918 -1939). 1. vyd. Praha: Police history, 1999. Kapitola III, Policie, s. 40-47. ISBN 80-902670-0-9
- [2] Macek, P. – Uhlíř, L. Dějiny policie a četnictva III. Protektorát Čechy a Morava a Slovenský stát. 1. vyd. Praha: Police history, 2001. Druhá část, Kapitola III, Policie, s. 75-84. ISBN 80-86477-01-0

### Zákony:

- [3] Zákon číslo 141/1961 Sb., trestní řád, ve znění pozdějších předpisů
- [4] Zákon číslo 200/1990 Sb. o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
- [5] Zákon číslo 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů
- [6] Zákon číslo 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů
- [7] Zákon číslo 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- [8] Zákon číslo 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

### Internetové zdroje:

- [9] *Magazín ČN* [online]. 2009 [cit. 2010-09-04]. Vznik pražské Metropolitní policie se oddaluje - *Magazín ČeskéNoviny.cz*. Dostupné z WWW: <[http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/vznik-prazske-metropolitni-policie-se-oddaluje/414209&id\\_seznam=>](http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/vznik-prazske-metropolitni-policie-se-oddaluje/414209&id_seznam=>)>.
- [10] MARŠÍČEK, Zdeněk. *Úvodní stránka KSČM* [online]. 2010 [cit. 2010-09-04]. Stanoviska - KSČM. Dostupné z WWW: <[>http://www.kscm.cz/article.asp?thema=2730&item=50111&category=&preview=archiv](http://www.kscm.cz/article.asp?thema=2730&item=50111&category=&preview=archiv)>.
- [11] *Metropolitan Police Department* [online]. 2008 [cit. 2011-03-01]. Metropolitan Police Department: About the MPDC. Dostupné z WWW:

- <[http://www.mpdc.dc.gov/mpdc/cwp/view,a,1230,Q,537757,mpdcNav\\_GID,1529,mpdcNav,|.asp](http://www.mpdc.dc.gov/mpdc/cwp/view,a,1230,Q,537757,mpdcNav_GID,1529,mpdcNav,|.asp)>.
- [12] *Metropolitan Police Service* [online]. 2011 [cit. 2011-03-01]. Metropolitan Police Service - About the Met. Dostupné z WWW: <<http://www.met.police.uk/about/>>.
- [13] *Ministerstvo vnitra* [online]. 2010 [cit. 2011-02-16]. Veřejný pořádek - Ministerstvo vnitra. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/verejny-poradek.aspx>>.
- [14] *Mumbai Police - Aap ki seva Mein!* [online]. 2010 [cit. 2011-03-01]. Mumbai Police - About Us. Dostupné z WWW: <<http://www.mumbaipolice.org/aboutus/history.htm>>.
- [15] *ParlamentníListy - politika ze všech stran* [online]. 2010 [cit. 2010-09-04]. Johnova metropolitní policie. Budí obavy i očekávání - ParlamentníListy - politika ze všech stran. Dostupné z WWW: <<http://www.parlamentnilisty.cz/vlada/172881.aspx>>.
- [16] RONEŠ, Jan. *Obecní policie, městská policie - informační server* [online]. 2007, 2010 [cit. 2010-10-22]. Databáze obecních policií. Dostupné z WWW: <<http://www.obecnipolicie.cz/databaze.php>>.
- [17] ŠTĚPÁNEK, Milan. *NOS PČR - Novinky ze života odborového svazu a policie* [online]. 2010 [cit. 2010-09-04]. NOS PČR - Metropolitní policie - další úlet. Dostupné z WWW: <[http://www.nosp.cz/AKTUALNE/srpen-2010/metropolitni-policie-dalsi-ulet?ee\\_sy=2010&ee\\_sm=12](http://www.nosp.cz/AKTUALNE/srpen-2010/metropolitni-policie-dalsi-ulet?ee_sy=2010&ee_sm=12)>.
- [18] ŠKRABAL, Karel. *iDnes.cz - nejdůvěryhodnější zpravodajský portál na českém internetu* [online]. 2010 [cit. 2011-09-04]. KOMENTÁŘ: Metropolitní policie? Ano, ať zůstane to lepší z obou policií - iDNES.cz. Dostupné z WWW: <[http://zpravy.idnes.cz/komentar-metropolitni-policie-ano-at-zustane-to-lepsi-z-obou-policii-1jx-/domaci.asp?c=A100818\\_093742\\_domaci\\_jan](http://zpravy.idnes.cz/komentar-metropolitni-policie-ano-at-zustane-to-lepsi-z-obou-policii-1jx-/domaci.asp?c=A100818_093742_domaci_jan)>.
- [19] ŠVEC, Petr. *iDnes.cz - nejdůvěryhodnější zpravodajský portál na českém internetu* [online]. 2010 [cit. 2011-01-19]. Primátoři brzy dostanou novou zbraň: metropolitní policii - iDNES.cz. Dostupné z WWW:

<[http://zpravy.idnes.cz/primatori-brzy-dostanou-novou-zbran-metropolitni-policii-po1-/domaci.asp?c=A100817\\_1434181\\_domaci\\_hv](http://zpravy.idnes.cz/primatori-brzy-dostanou-novou-zbran-metropolitni-policii-po1-/domaci.asp?c=A100817_1434181_domaci_hv)>.

- [20] Tokyo Metropolitan Police Department. In *Wikipedia : the free encyclopedia* [online]. St. Petersburg (Florida) : Wikipedia Foundation, 2004, last modified on 2011 [cit. 2011-03-01]. Dostupné z WWW: <[http://en.wikipedia.org/wiki/Tokyo\\_Metropolitan\\_Police\\_Department](http://en.wikipedia.org/wiki/Tokyo_Metropolitan_Police_Department)>.
- [21] *Týden.cz - Aktuální zpravodajství v souvislostech* [online]. 2007 [cit. 2010-09-04]. Metropolitní policie: přání otcem myšlenky - Týden.cz. Dostupné z WWW: <[http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/metropolitni-policie-prani-otcem-myslenky\\_14273.html](http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/metropolitni-policie-prani-otcem-myslenky_14273.html)>.



**SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK**

ČR	Česká republika
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
ČT1	Česká televize kanál 1
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy
NOS PČR	Nezávislý odborový svaz Policie České republiky
ODS	Občanská demokratická strana
PČR (Policie ČR)	Policie České republiky
StB	Státní bezpečnost
SKPV	Služba kriminální policie a vyšetřování
USA	Spojené státy americké
VB	Veřejná bezpečnost

## SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek č. 1 - Statistický vývoj kriminality v roce 2010, strana 16 Diplomové práce, zdroj: NOGA, Jan. *Policie České republiky* [online]. 2011 [cit. 2011-01-26]. Statistický vývoj kriminality v roce 2010 - Policie české republiky. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticky-vyvoj-kriminality-v-roce-2010.aspx>>.

Obrázek č. 2 - Statistický vývoj kriminality v roce 2010, strana 17 Diplomové práce, zdroj: NOGA, Jan. *Policie České republiky* [online]. 2011 [cit. 2011-01-26]. Statistický vývoj kriminality v roce 2010 - Policie české republiky. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/statisticky-vyvoj-kriminality-v-roce-2010.aspx>>.

Obrázek č. 3 – Struktura prvků metropolitní policie, strana 51 Diplomové práce, vlastní tvorba

Obrázek č. 4 - Podřízenost metropolitní policie, strana 53 Diplomové práce, vlastní tvorba

## **SEZNAM TABULEK**

Nebyly použity žádné tabulky

## SEZNAM PŘÍLOH

Příloha I: Vznik pražské metropolitní policie se oddaluje

Příloha II: Metropolitní policie: přání otcem myšlenky

Příloha III: Primátoři brzy dostanou novou zbraň: metropolitní policii

Příloha IV: Metropolitní policie – další úlet

Příloha V: Maršíček: metropolitní policie? Ano, ale...

Příloha VI: KOMENTÁŘ: metropolitní policie? Ano, ať zůstane to lepší z obou policíí

Příloha VII: Johnova metropolitní policie. Budí obavy i očekávání

## **PŘÍLOHA P I: VZNIK PRAŽSKÉ METROPOLITNÍ POLICIE SE ODDALUJE**

Praha - Vznik pražské metropolitní policie, která by nahradila městskou policii, se oddaluje. I když má vedení hlavního města již připraven potřebný návrh zákona, předložit ho ke schválení chce až novým poslancům po jarních volbách. ČTK to řekl náměstek primátora Rudolf Blažek (ODS). Metropolitní policie by podle návrhu zákona, který má ČTK k dispozici, měla na starosti veřejný pořádek a bezpečnost silničního provozu. Vyšetřování kriminálních činů a dopravních nehod by měla nadále na starosti státní policie.

Zřízení metropolitní policie slíbila městská rada ve svém programovém prohlášení, již na jaře ale přiznala, že se jí tento bod pravděpodobně splnit nepodaří. Magistrátu se totiž zatím nedaří přesvědčit ostatní politiky, aby zřízení speciální pražské policie podpořili.

Blažek proto doufá, že větší porozumění nalezne u nového ministra vnitra, který bude mít větší politickou moc k prosazení záměru. Praha nemůže počítat ani s podporou jiných měst a obcí, kteří podobný zákon nepotřebují. Metropole je totiž podle náměstka kvůli své velikosti i složení kriminality specifická.

Vedení města si od založení metropolitní policie slibuje zlepšení bezpečnostní situace. Zatímco běžnému veřejnému pořádku a silničnímu provozu by se věnovali její členové, státní policisté by uvolněné síly mohli vrhnout do boje proti závažnější kriminalitě. Metropolitní policie by měla na rozdíl od městské policie širší pravomoci. Mohla by například snáze kontrolovat totožnost lidí, začleněna by také byla do záchranného integrovaného systému.

"Nejednalo by se však ve skutečnosti o nový policejní celek, ale pouze o rozšíření kompetencí současné Městské policie hlavního města Prahy," píše se v důvodové zprávě k návrhu zákona.

Jedním z důvodů ke vzniku nového sboru je fakt, že nyní Praha nemůže policii úkolovat. Může ji pouze požádat o spolupráci, kterou mohou policisté odmítnout.

Metropolitní policie by spadala, stejně jako současná městská, pod primátora, respektive jeho náměstka. Členům sboru by na rozdíl od městské policie mohlo být pouze 18 let a do služeb metropolitní policie by mohl vstoupit i občan jiného státu Evropské unie, který by v Česku žil tři roky a uměl by dobře česky.

Nyní u městské policie pracuje více než 2400 mužů a žen, vedení se ale snaží nabírat nové strážníky. Postupně by v hlavním městě mělo sloužit 2700 městských policistů<sup>30</sup>.

---

<sup>30</sup> *Magazín ČN* [online]. 2009 [cit. 2010-09-04]. Vznik pražské Metropolitní policie se oddaluje - *Magazín ČeskéNoviny.cz*. Dostupné z WWW: <[http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/vznik-prazske-metropolitni-policie-se-oddaluje/414209&id\\_seznam=>](http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/vznik-prazske-metropolitni-policie-se-oddaluje/414209&id_seznam=>)>.

## **PŘÍLOHA P II: METROPOLITNÍ POLICIE: PŘÁNÍ OTCEM MYŠLENKY**

Policejnímu vedení ani ministru vnitra se nezamlouvá nápad pražského primátora Pavla Béma na zřízení tzv. metropolitní policie. Ten před několika dny oživil předvolební plán ODS poté, co hlídku městských strážníků odzbrojil třicetiletý muž, proti němuž pak museli zasáhnout republikoví policisté.

Primátor Pavel Bém v televizní diskusi na ČT1 prohlásil, že chce vytvořit metropolitní policii spojením městské policie s dopravními a pořádkovými složkami policie republikové. „Mohla by být levnější i efektivnější než stávající systém,“ řekl pro TÝDEN.CZ.

Tento plán, který byl dokonce součástí volebního programu pražské ODS, ovšem nemá podporu ani u Bémova stranického kolegy Ivana Langera. „O metropolitní policii vůbec neuvažujeme. Naší prioritou je řešit problémy stávajících městských policií, a to v celé republice, nejen v Praze,“ odmítá tuto myšlenku ministr vnitra.

Systém metropolitních policií, které sdružují policejní jednotky větších aglomerací, existuje v mnoha zemích. Nejznámější je takzvaná Met v Londýně, do jejíž působnosti patří území širšího Londýna s výjimkou historického centra (City). Svou metropolitní policii mají však také v Dublinu, Las Vegas, Washingtonu, Torontu, Mumbai nebo Tokiu.

### **Město je pro...**

Vznik metropolitní policie má podporu hlavně mezi politiky, kteří sedí na pražské radnici. „Pokud v Praze není něco v pořádku, jsem často volán k zodpovědnosti já,“ stěžuje si primátor Bém. Jemu podléhá městská policie a republikové oddíly může pouze žádat o spolupráci. „Takhle rozkouskovaná policie moc dobře nefunguje,“ kritizuje.

Sloučená metropolitní policie by podle Béma mohla ušetřit až o desítky milionů ročně. „Primární je pro mě ale zvýšení kvality: aby ubylo trestných činů, vzrostla jejich objasněnost a aby se Pražané cítili bezpečněji,“ popisuje tři faktory, které podle něj potřebují zlepšit. Podle výzkumů společnosti GfK se v hlavním městě cítí bezpečně jen asi dva z pěti obyvatel. Metropole je tak podle občanů nejnebezpečnějším městem v zemi.

„Zlepšovat komunikaci mezi městskou a státní policií nestačí, je potřeba změnit celou strukturu,“ souhlasí pražská radní za SNK-ED Markéta Reedová. „Nejde o to, aby si někdo uzurpoval vedení. V čele metropolitní policie by nemusel stát primátor, stačilo by, kdyby zástupci města mohli do jejího fungování zasahovat – třeba zastoupením v orgánu podobném správní radě,“ navrhuje.

Sloučení policií by mohlo pomoci i v tom, že by zmizela nevraživost, která mezi nimi panuje. O rivalitě mluví otevřeně například členka bezpečnostního výboru pražského zastupitelstva Petra Kolínská. „Existuje jak mezi politiky, tak mezi vedením policií, a proniká to i do řadových složek,“ řekla před časem.

Třetí plochy připouští i primátor Bém. „Čas od času se objeví, ukázkovým příkladem byl spor o taxislužbu. Zatímco městští policisté se snažili omezit podnikání taxikářů, kteří si účtovali téměř sto korun za kilometr, Policie České republiky v Praze 1 se postavila proti,“ připomíná léta trvající kauzu (podrobnosti si o ní si můžete přečíst ve starším článku).

### **...ministerstvo a policie proti**

Ministr vnitra Ivan Langer prosazuje změny ve stávajících městských policiích. „Je nutné zpřísnit předpoklady pro přijetí do těchto sborů a zlepšit výcvik strážníků,“ popisuje svou představu.

Proti plánu na vytvoření metropolitní policie je i pražský policejní ředitel Petr Želásko. „Odmítám variantu dvou početně masivních policejních organizací, kdy jedna ponese odpovědnost za veřejný pořádek a druhá v podstatě za trestní řízení a blíže neurčenou odpovědnost za bezpečnost,“ sdělil na dotaz serveru TÝDEN.cz. Metropolitní policie by totiž stejně musela koordinovat svou činnost s kriminálkou a dalšími odděleními, která by Policii ČR zůstala.

Náměstek policejního prezidenta Ivan Bílek diskusi o metropolitní policii vítá. Upozorňuje ovšem, že by bylo nutné provést významné legislativní změny, pokud by měla vzniknout. „Podle našeho názoru je spolupráce městské i republikové policie v Praze na slušné úrovni. Konkrétní sporné případy jsou záležitostí jednání,“ říká.

Dosáhnout změn, které požaduje Pavel Bém, je podle Bílka možné, pokud budou obě policie komunikovat se zástupci magistrátu a pokud se podaří provést reformu policie. „Policie nově hodnotí svou činnost nikoli podle kvantity, ale kvality - hlavním kritériem je to, co je důležité pro občany,“ popisuje. „Když si člověk bude se svým policistou chodit povídat o počasí, je pravděpodobnější, že mu řekne třeba i o trestné činnosti, když se o ní dozví,“ nastiňuje, jak by se měla Policie ČR v budoucnu prezentovat občanům.

## **Odborníci mlčí**

TÝDEN.cz chtěl k tématu získat i vyjádření odborníků, kteří se bezpečnostním problémům a možnostem uspořádání policejních jednotek věnují teoreticky. „Toto téma teprve začínám studovat. Konkrétní fundované doporučení vám budu moci dát za rok,“ odmítl komentář Pavel Macek, vedoucí Katedry bezpečnostních služeb Policejní akademie ČR.

Neutrální postoj má k možnému vzniku metropolitní policie ředitel pražské městské policie Vladimír Kotrouš. „Tohle je otázka pro politiky, a ne pro odborníky,“ domnívá se. Tvrdí, že se jednotky obou policií umějí domluvit, společné vedení by ale mělo tu výhodu, že by všichni policisté dostávali společné úkoly, což zatím není pravidlem. „Asi největším problémem je v Praze doprava. Kdyby byla jen jediná policie, bylo by možné ji řešit efektivněji,“ říká.

Větší spory kvůli metropolitní policii ale zřejmě nenastanou. „Pokud ministerstvo vyřeší ty tři problémy, které jsou pro nás prioritní, například v rámci reformy policie, budu spokojen,“ uzavírá smířlivě Pavel Bém.<sup>31</sup>

---

<sup>31</sup> Týden.cz - Aktuální zpravodajství v souvislostech [online]. 2007 [cit. 2010-09-04]. Metropolitní policie: přání otcem myšlenky - Týden.cz. Dostupné z WWW: <[http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/metropolitni-policie-prani-otcem-myslenky\\_14273.html](http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/metropolitni-policie-prani-otcem-myslenky_14273.html)>.



## **PŘÍLOHA P III: PRIMÁTOŘI BRZY DOSTANOU NOVOU ZBRAŇ: METROPOLITNÍ POLICII**

17. srpna 2010 10:03 Primátoři velkých měst budou brzy asi "velet" boji se zločinem. Kromě strážníků budou úkolovat také novou metropolitní policii, ve které se spojí strážníci a státní policisté. Zákon, který už dlouho navrhuje Praha a je součástí koaliční smlouvy Nečasovy vlády, se má týkat statutárních měst nebo všech měst nad 100 tisíc obyvatel.

Kriminalisté, zásahové jednotky či vyšetřovatelé dopravních nehod budou dál sloužit pod státní policií. Primátoři měst by však pod sebe měli dostat týmy, které vzniknou spojením dnešních městských policistů s pořádkovým a dopravním útvarem státní policie. Tedy s pochůzkáři a dopraváky, kteří měří rychlost nebo řídí provoz na křižovatkách.

Zákon se má týkat statutárních měst nebo všech měst nad 100 tisíc obyvatel. Co všechno se v nich změní?

### **1. Více policistů v ulicích a pod jedním velitelem**

Hlavní výhodou je podle autorů návrhu to, že stovky mužů a žen v uniformách získají jednotné velení. To by jim mělo pomoci k lepším výsledkům. Třeba v Praze slouží 6 300 policistů a 2 700 městských strážníků. V Liberci je přes 80 strážníků a skoro 500 policistů.

Město by mohlo nově využívat část kapacity dnešních policistů. "Radnice je flexibilnější. Ví, kam posílat lidi, když je to potřeba. To teď policii chybí, protože je řízena centrálně a soustředí se na mnoho úkolů, které třeba pro dané město nejsou důležité," uvažuje šéf strážníků v Praze 1 Miroslav Stejskal.

Policisté teď často nedělají celý den nic jiného, než že jezdí po vykradených garážích a sklepích, poté vyplní papíry a po čase případ odloží. Zákon o metropolitní policii by umožnil, aby se papírovalo jen na jednom místě a v ulicích by zůstalo více policistů. To by zároveň mělo omezit kriminalitu.

### **2. Kdo by mohl dávat metropolitní policii úkoly?**

Metropolitní policii by řídil ředitel, který by zřejmě spadal pod krajského policejního ředitele, ale úkolovat by ho mohl také přímo primátor města. A útvary by byly z velké části placeny městem. "Mohli bychom zvyšovat počty policistů, pokud bychom na to sehnali

peníze, a mohli bychom také investovat do vybavení. Ušetřilo by se, protože by ubylo lidí v kancelářích a nemusela by se řešit dvojitá agenda jako teď,“ říká náměstek pražského primátora Rudolf Blažek (ODS).

### **3. Více pravomocí pro dnešní strážníky**

Městská policie se od svého založení hodně změnila. Na začátku 90. let strážníci neměli téměř žádné pravomoci, ještě nedávno nemohli ani zastavit auto. Postupem času jim však zákonodárci přidávali stále více a více pravomocí, jimiž se přiblížili státní policii.

Strážníci však nadále nemohou například nahlížet do centrálního registru vozidel nebo evidence hledaných osob. Když vám tedy někdo zaparkuje na chodníku před vchodem auto, policista může kontaktovat majitele a donutit ho odjet. Strážník si ani nemůže zjistit, komu vůz patří. "Městská policie nemůže řešit přestupky jinde než přímo na místě – pokud se jí to nepodaří třeba proto, že viník se nedostaví, pak musí přestupek předat správnímu úřadu,“ říká právník Pavel Vetešník, který vypracoval návrh zákona o metropolitní policii pro Prahu.

Správní úřady jsou pak zahlcené, nestíhají přestupky řešit a obrovské množství se jich promlčí. Nově by je mohla ihned řešit metropolitní policie.

### **4. Jsou na to dnešní strážníci dostatečně kvalifikovaní?**

Představa, podle které jsou strážníci "hloupi“ a policisté "elita“, je postavena na tom, že dříve, když strážníci neměli téměř žádné pravomoci, přijímali lidi i se základním vzděláním. Jenže zákon podmínky postupně zpřísnil. Nyní jsou fyzické i psychologické testy srovnatelné s testy pro policisty. I strážník už musí mít maturitu.

Rozdíl je paradoxně jen v tom, že k městské policii může jít až 21letý uchazeč, zatímco k republikové policii lze nastoupit už v 18 letech. Nevýhodou však je, že u strážníků slouží také lidé, kteří nastoupili před tímto zpřísněním.<sup>32</sup>

---

<sup>32</sup> ŠVEC, Petr. iDnes.cz - nejdůvěryhodnější zpravodajský portál na českém internetu [online]. 2010 [cit. 2011-01-19]. Primátoři brzy dostanou novou zbraň: metropolitní policii - iDNES.cz. Dostupné z WWW: <[http://zpravy.idnes.cz/primatori-brzy-dostanou-novou-zbran-metropolitni-policii-po1-domaci.asp?c=A100817\\_1434181\\_domaci\\_hv](http://zpravy.idnes.cz/primatori-brzy-dostanou-novou-zbran-metropolitni-policii-po1-domaci.asp?c=A100817_1434181_domaci_hv)>.

## PŘÍLOHA P IV: METROPOLITNÍ POLICIE – DALŠÍ ÚLET

Dnešní informace idnes.cz o „nové zbrani primátorů“ – metropolitní policii, nutí k zamyšlení nad účelem zřízení tohoto subjektu a erudicí myšlenky samotné.

Byť se jedná o mediální informaci, základní rysy jsou v článku uvedeny a vyvolávají řadu otazníků. Předestřená hlavní výhoda jednotného velení nad metropolitní policií patrně vychází z domněnky, že Policie České republiky nemá jednotné vedení a každý policista si dělá, co chce. Je tedy nutné zřídit velení nad nově vzniklým subjektem, další velení bude nad zbytkem policie – jednota vedle jednoty. Dalším důkazem zamýšleného jednotného velení je představa, že by metropolitní policii řídil ředitel, který by zřejmě spadl pod krajského policejního ředitele, ale úkolovat by ho mohl také přímo primátor města. Bezpochyby geniální řešení jednotného velení.

V článku se můžeme dočíst, že „radnice je flexibilnější a ví, kam posílat lidi, když je to potřeba. To teď policii chybí, protože je řízena centrálně a soustředí se na mnoho úkolů, které třeba pro dané město nejsou důležité“. Z toho logicky plyne, že úkoly policie v jiné oblasti než ochraně veřejného pořádku nemají velké důležitosti a vyšetřování trestné činnosti je za obzorem zájmu daného města.

Zásadní roli také hrají pracovní právní úpravy, které jsou u policistů a městských strážníků odlišné. Strážníci jsou v pracovním poměru, ale policisté ve služebním (další příklad jednotnosti). Nová úprava by tedy musela směřovat k zásahům do těchto vztahů a vyvolala by další problémy s destabilizací Policie České republiky. Je to náhoda, nebo úmysl? Proto ani nemá dalšího významu se v této fázi myšlenkou zabývat a důrazně jí odmítnout jako další podobné snahy o destrukci policie.

JUDr. Milan Štěpánek, předseda NOS PČR<sup>33</sup>

---

<sup>33</sup> ŠTĚPÁNEK, Milan. *NOS PČR - Novinky ze života odborového svazu a policie* [online]. 2010 [cit. 2010-09-04]. NOS PČR - Metropolitní policie - další úlet. Dostupné z WWW: <[http://www.nosp.cz/AKTUALNE/srpen-2010/metropolitni-policie-dalsi-ulet?ee\\_sy=2010&ee\\_sm=12](http://www.nosp.cz/AKTUALNE/srpen-2010/metropolitni-policie-dalsi-ulet?ee_sy=2010&ee_sm=12)>.

## **PŘÍLOHA P V: KOMENTÁŘ: METROPOLITNÍ POLICIE? ANO, AŽ ZŮSTANE TO LEPŠÍ Z OBOU POLICIÍ**

Policajti, strážníci, četníci, benga, fizli, švestky... Různé názvy pro jednu profesi. A teď se možná objeví další. Pro metropolitní policii. Její vznik se připravuje, nová vládní koalice ji má v programu. Známe Čechy. Určitě vymyslí pojmenování i zábavnější, než jsou "bobíci" v Londýně, nazývaní podle ministra vnitra jménem Bob, který je tam v první polovině 19. století založil. Metropolitní policie pro města nad sto tisíc obyvatel je vynikající nápad. Vynikající pro dobu, kdy se má opravdu začít šetřit a přestat vyhazovat peníze daňových poplatníků. Přestat je cpát do kapes lidí, které daňový poplatník nepotřebuje. Méně policistů v ulicích? Ne! Klidně i více. Ale méně jejich šéfů, nadšéfů, ředitelů, jejich náměstků, tiskových mluvčích těchto ředitelů a sekretářek jejich náměstků. Tady leží balíky peněz. Samozřejmě, že každý balíček je pracovní místo a lidský osud, někdy i odborářská průkazka, ale co se dá dělat. Nic. Tedy ano, jednat. Nápad vycházející od Věcí veřejných a z pražského magistrátu patří k těm, které mohou změnit hodně k lepšímu. Jen se nebát do policejních struktur říznout. Tuku na odstranění tam bude určitě dost. Někdy i zkaženého.

Sjednocení dopravních a pořádkových státních policistů s městskými strážníky by pomohlo státnímu i obecním rozpočtům. Brněnská městská policie bude stát v roce 2010 více než 350 milionů korun. Provoz a platy přijdou takřka na 200 milionů. Zbytek jsou takzvané investiční výdaje. Při slučování by určitě mohlo ubýt pár tučnějších platů a investic do budoucna. Sloučení do metropolitní policie by pomohlo vyjasnit i vzájemné kompetence a někdy až podivnou nadřazenost Policie ČR nad strážníky. Proč musí každá svodka (tisková zpráva či hlášení) o zadržení zloděje v samoobsluze městskými policisty končit větou, že "pachatel byl předán hlídce PČR"? Copak strážníci by nedokázali takový rutinní případ náležitě "právně odbavit"? Určitě ano, zase takový rozdíl mezi příslušníky státní a městské policie není. Městská policie bývá často chápána jako banda, která pomáhá vylepšovat rozpočet radnice umístováním botiček na auta vystresovaných majitelů, kteří vinou neschopnosti té samé radnice nemají kde zaparkovat. Naopak Policie ČR mívá pověst těch, kteří neotravují, ale chrání slušné občany před zločinem. Je to pohled zkreslený a nebylo by na škodu zásluhy, ať už se znaménkem plus nebo minus, vyvážit.

Brněnský primátor Roman Onderka se na rozdíl od některých svých kolegů na metropolitní policii netváří, v Brně existuje smlouva o spolupráci obou policií a prý se osvědčila. Onderka jako dobrý primátor určitě ví i o nevraživostech mezi některými složkami obou policií. Přál bych mu či jeho nástupci, aby je do budoucna nemusel řešit a aby mu ve městě zbylo to lepší od každé. Až bude jako šéf metropolitní policie sestavovat tým policejních mluvčích, rád mu v brněnské redakci řekneme, kdo by měl zůstat pod čarou.<sup>34</sup>

---

<sup>34</sup> ŠKRABAL, Karel. *IDnes.cz - nejdůvěryhodnější zpravodajský portál na českém internetu* [online]. 2010 [cit. 2011-09-04]. KOMENTÁŘ: Metropolitní policie? Ano, ať zůstane to lepší z obou policií - iDNES.cz. Dostupné z WWW: <[http://zpravy.idnes.cz/komentar-metropolitni-policie-ano-at-zustane-to-lepsi-z-obou-policii-1jx-/domaci.asp?c=A100818\\_093742\\_domaci\\_jan](http://zpravy.idnes.cz/komentar-metropolitni-policie-ano-at-zustane-to-lepsi-z-obou-policii-1jx-/domaci.asp?c=A100818_093742_domaci_jan)>.

## **PŘÍLOHA P VI: MARŠÍČEK: METROPOLITNÍ POLICIE? ANO, ALE...**

**Stanovisko Zdeňka Maršíčka, stínového ministra KSČM pro resort vnitra, ke zřízení Metropolitní policie.**

Dne 17. srpna proběhla v některých sdělovacích prostředcích zpráva, že Nečasova vláda vážně uvažuje o zřízení metropolitní policie. Jednalo by se o sloučení městské policie s pořádkovou policií a dopravní policií. Toto opatření by se týkalo statutárních měst nebo měst s počtem obyvatel nad sto tisíc.

V podstatě jde o jeden z bodů, který je uveden v Koaliční smlouvě.

### **KSČM má ke zřízení metropolitní policie následující výhrady:**

Vytvořením metropolitní policie spojením městské policie s dopravními a pořádkovými složkami policie republikové bude nutné zpřísnit předpoklady pro přijetí do těchto sborů a zlepšit výcvik strážníků, a to zejména z důvodu, že jedna složka ponese odpovědnost za veřejný pořádek a druhá v podstatě za trestní řízení a blíže neurčenou odpovědnost za bezpečnost.

Oddělení pořádkové a dopravní policie a převedení jejich řízení pod primátory není v systému veřejné správy přijatelné. Metropolitní Policie by se dostala pod přímé politické řízení představitelů měst. Problémové by bylo i financování, neboť metropolitní policie by byla závislá na výši rozpočtů jednotlivých měst, což je z hlediska zajištění jednotného standardu bezpečnosti v celé ČR neakceptovatelné.

Naopak je nutné hledat odpověď na otázku, **jak v budoucnu řešit postavení a pravomoci obecních a městských policií a zvýšit jejich vliv** na prosazování veřejného pořádku v obcích. Cílem je pak početně menší, levnější, ale kvalitnější městská policie, která bude skutečně zabezpečovat dodržování veřejného pořádku.

**Záměr vlády svou nedokonalostí vytváří dojem, že ani nemůže být brán vážně.** Neřeší dostatečně otázky struktury metropolitní policie, počtu strážníků, finančního zajištění, odborné přípravy strážníků a jejich věcné působnosti, vazby a specifikace spolupráce s Policií ČR, legislativních vazeb na stávající legislativu a podobně. Je zřejmé, že jde pouze o snahu naplnit Koaliční smlouvu<sup>35</sup>.

---

<sup>35</sup> MARŠÍČEK, Zdeněk. *Úvodní stránka KSČM* [online]. 2010 [cit. 2010-09-04]. Stanoviska - KSČM. Dostupné z WWW: <http://www.kscm.cz/article.asp?thema=2730&item=50111&category=&previev=archiv>.

## **PŘÍLOHA P VII: JOHNVA METROPOLITNÍ POLICIE. BUDÍ OBAVY I OČEKÁVÁNÍ**

20.8.2010 22:20 - Na veřejnost začínají prosakovat informace o možnosti založení metropolitní policie, která by měla vzniknout sloučením pořádkových a dopravních policistů a jednotlivých útvarů městské policie. V našich podmínkách dosud nevídaný koncept, který by podle příznivců neobvyklé transformace měl vehnat více policistů do ulic a zajistit tak větší bezpečnost a efektivitu složek.

Vláda se ve svém programovém prohlášení zavázala předložit novelu zákona o služebním poměru, což Radek John po pondělním jednání s odboráři popřel. Vede jeho jednání ke vzniku metropolitní policie? Co se může skrývat pod touto nálepkou? Budou metropolitní policisté ve služebním nebo v pracovním poměru? Není to trik ministra vnitra, jak ušetřit další miliardy?

Odbory se obávají destabilizace policie

Stanovisko nezávislého odborového svazu policie ČR je patrné už z názvu podkapitoly. V článku uveřejněném na oficiálním webu se předseda Milan Štěpánek pozastavuje nad absurditou jednotného velení tohoto útvaru a řeší především pracovní právní úpravy. "U policistů a městských strážníků jsou smlouvy odlišné. Strážníci jsou v pracovním poměru, ale policisté ve služebním. Nová úprava by tedy musela směřovat k zásahům do těchto vztahů. Nedokážu si představit, že bezmála 25 000 policistů přejde ze státu pod město, to by vyvolalo další problémy a destabilizaci Policie České republiky," uvedl pro [ParlamentníListy.cz](http://ParlamentníListy.cz) Štěpánek.

A velet tomu bude kdo?

Primátor města Brna Roman Onderka ČSSD už o projektu rovněž slyšel "Vnímám to jako snahu pana Johna na redukci policistů ve služebním poměru a převádění kompetencí ze státu na města. Navíc kdo to bude platit, kdo tomu bude velet? Náš rozpočet už je tak dost nafouknutý," sdělil redakci Onderka.

Ne každý je proti

Plzeňský primátor Pavel Růdl, který bude v příštích volbách kandidovat nikoli za ODS, ale za [Občané.cz](http://Občané.cz), projekt naopak kvituje s nadšením. "Vítám větší pravomoci měst v oblasti bezpečnosti občanů, jsem přesvědčen, že je to krok správným směrem. V 90. letech už tu byl podobný pokus, ale tehdejší zákony to neumožnily," domnívá se Růdl.<sup>36</sup>

---

<sup>36</sup> *ParlamentníListy - politika ze všech stran* [online]. 2010 [cit. 2010-09-04]. Johnova metropolitní policie. Budí obavy i očekávání - *ParlamentníListy - politika ze všech stran*. Dostupné z WWW: <<http://www.parlamentnilisty.cz/vlada/172881.aspx>>.